

索非亚孔子学院

ИНСТИТУТ КОНФУЦИЙ В СОФИЯ

ISSN 1314-9601

2016年7月 / Юли 2016 г.

Брой 6
第六期

新闻与活动：
索非亚孔子学院举办成立10周年庆典

НОВИНИ И СЪБИТИЯ:
Тинститут „Конфуций“ към Софийския университет отбелязва своя 10-годишен юбилей

孔院八方：
大特尔诺沃孔子学院的文化活动走进当地学校

ВЕСТИ ОТ ИНСТИТУТИТЕ КОНФУЦИЙ:
Културната дейност на „Институт Конфуций“ – ВТУ навлиза в местните училища

说古论近：彝族的古代历史

АРЕВНОСТ И СЪВРЕМЕНИЕ:
Древната история на етноса „И“

中国与世界文化：英国广播公司《中国故事》
纪录片：穿越时空的旅行

КИТАЙ И СВЕТОВНАТА КУЛТУРА:
Пътешествие във времето с документалния сериал на BBC „Историята на Китай“

学术界面：基督教和中国
——两种不同文化之间节点的理论视角

АКАДЕМИЧНА ЗОНА:
Християнството и Китай – теоретичен обзор на допирните точки между двете културни парадигми

教师沙龙：

李向东《我在保加利亚学保语唱民歌》
、刘明《网络流行语——学生聚会》

Кадър от фотоизложбата “Шангри-ла - намереният
хоризонт” на китаистката Александра Ангелова

■ 新闻与活动

НОВИНИ И СЪБИТИЯ

- 6 *Празници на световни туристически дестинации – Китай* ✨
保加利亚大学生带你感受中国——记索非亚大学地理系“中国文化日”
- 8 *Второ издание на Фестивал на съвременното китайско кино*
- 9 索非亚孔子学院探路保加利亚北部偏远地区汉语教学
- 10 保加利亚索非亚孔子学院举行汉语志愿者教师总结大会
- 11 *Снимки разкриват най-красивите кътчета от Китай – фотоизложбата „Китай в очите на българина“* ✨
索非亚孔子学院举办“保加利亚人看中国”摄影作品展
- 12 *„Шангри-ла – намереният хоризонт“ – една провокираща сетивата фотоизложба* ✨ 索非亚孔子学院举办“香格里拉”摄影展
- 13 *Лице в лице с китайската живопис* ✨
索非亚孔子学院举办“直面中国画”书画展
- 14 *Тържествено откриване на Седмицата на китайската култура* ✨
索非亚孔子学院 “中国文化周” 开幕

- 15 *Нов прочит на традиционни даоистки концепции* ✧ 索非亚孔子学院
“中国文化周”系列讲座之二——郭店楚墓竹简《太一生水》篇初探
- 16 *Запознаване отблизо със социално-икономическия модел за развитие на Китай „Нова нормалност“*
✧ 索非亚孔子学院 “中国文化周”系列讲座之三——中国当代社会经济发展 “新常态”
- 17 *Какво (не) знаем за китайския език?* ✧ 索非亚孔子学院 “中国文化周”系列讲座之四
——历史发展进程中汉语言变化的典型特点及发展趋势
- 18 *Ръка за ръка с модерните китайски изкуства* ✧ 索非亚孔子学院 “中国文化周”系列讲座之五
——中国漫画
- 19 *Институт „Конфуций“ към Софийския университет отбеляза своя
10-годишен юбилей* ✧ 再接再厉 谱写辉煌
——索非亚孔子学院举办成立10周年庆典

■ 孔院八方

ВЕСТИ ОТ ИНСТИТУТИТЕ КОНФУЦИЙ

- 24 *Културната дейност на „Институт Конфуций“ –
ВТУ навлиза в местните училища* ✧ 大特尔诺沃孔子学院的文化活动走进当地学校

■ 说古论近

ДРЕВНОСТ И СЪВРЕМИЕ

- 28 *彝族的古代历史* ✧ *Древната история на етноса „И“*

■ 中国与世界文化

КИТАЙ И СВЕТОВНАТА КУЛТУРА

- 34 *Пътешествие във времето с документалния сериал на BBC „Историята на Китай”* ✻ 英国广播公司《中国故事》纪录片：穿越时空的旅行

■ 学术界面

АКАДЕМИЧНА ЗОНА

- 40 *Християнството и Китай – теоретичен обзор на допирните точки между две културни парадигми* ✻ 基督教和中国 —— 两种不同文化之间节点的理论视角

■ 教师沙龙

УЧИТЕЛСКИ САЛОН

- 46 李向东《我在保加利亚学保语唱民歌》
52 刘明《网络流行语 —— 学生聚会》

■ 信息发布

СЪОБЩЕНИЯ

- 54 *Списание “Институт Конфуций в София” набира статии*

索菲亚大学地理系“中国文化日”——大学生展示中国文化

Празници на световни туристически дестинации — Китай

Студенти от IV курс от специалност „Туризм“ на Геолого-географския факултет на Софийския университет и техните преподаватели доц. Вера Николова и гл. ас. д-р Атанас Казаков представиха Народна република Китай в рамките на Празниците на избрани световни туристически дестинации. Целта на преподавателите и студентите е с помощта на изкуството да интерпретират природата, културата, традициите на различни страни в световния туризъм и тяхната атрактивност.

Проф. Васил Маринов от катедра „География на туризма“ представи официалните гости – г-жа Чън, съветник по образованието в Китайската народна република, директорите на Институт „Конфуций“ към Софийския университет г-жа Аксилия Колева и г-н Гъ Джъцян, проф. Алексиев от катедра „Езици и култури на Източна Азия“ на Факултета по класически и нови филологии, деканът на Геолого-географския факултет доц. Филип Мачев, гости от 138 СОУ в гр. София с паралелка за преподаване на китайски език, студенти и гости.

По време на представлението студентите представиха много от лицата на Китай – от дълбока древност до наши дни. Освен предания и легенди, студентите запознаха публиката още с природните и туристическите забележителности в страната. Те припомниха великите открития на Китай – барута, коприната, хартията, компасът. Пред публиката бяха демонстрирани и китайски бойни изкуства, като накратко им бе разказана и тяхната история и философия. Показан бе ритуалът „сватосване“, както и откъде идват 12-те животни, които отбелязват всяка Нова година в Китай. Спектакълът завърши с честването на най-големия и най-важния празник в Китай – Пролетния фестивал, наричан още Лунна нова година. На сцената на театралната зала на Университетския театър „Алмалтер“ се разигра истинско празнично шествие, начело на което беше традиционният червен дракон.

(Източник: www.uni-sofia.bg)

索菲亚大学地理系“中国文化日”——陈瑛教授闭幕式讲话

保加利亚大学生带你感受中国 ——记索非亚大学地理系“中国文化日”

2016年6月9日，正值中国端午节，索非亚孔子学院联合索非亚大学地理地质系共同举办了“走进中国”中国文化日活动，中国驻保加利亚大使馆教育组负责人陈瑛教授，索非亚大学地理系主任菲利普·马切夫（Philip Machev）教授以及索非亚孔子学院中外方院长和全体汉语教师、保方工作人员齐聚索非亚大学剧院，一起观看了地理系旅游专业师生的精彩表演。

索非亚大学地理地质系主任菲利普马切夫教授（Philip Machev）首先致辞，他说中保都是历史悠久的国家，都拥有灿烂的文化，文化交流也日益频繁，希望更多对两国地理、地质感兴趣的学生深入交流，共同进步。

演出者设计了很多组场景，非常到位地演绎着中国文化：开场，美丽的姑娘们身着中国旗袍，跳起了扇子舞，舞步轻缓，舞姿优美；然后，场景转换到了春秋时代，中国的大教育家孔子与弟子们一起出游，弟子们请教孔子关于学习、做人的问题，孔子依次耐心地给他们讲解；场景又转到了少林寺，僧人们都在潜心修行，从荧幕两侧走出两名武僧，向众人展示了武学的博大精深和他们对武术的热爱；接着，两名“驴友”在车站相遇，从两人的对话中，现场的观众了解到中国的四大发明和名胜古迹，大屏幕上的照片也让大家直观领略中国的悠久文明和美丽风光。他们来到中国，赶上了中国的春节，中国人热情地请他们喝茶，品尝中国传统食品，给他们讲解春节的故事，又在现场表演起了皮影戏《狐假虎威》，让大家更全面地体验中国的文化；接下来，索非亚孔子学院教学点138学校的学生也应邀带来了茶艺、书法表演和精彩的舞蹈；最后，此次活动在欢快的舞龙表演中圆满闭幕。

闭幕式上，使馆教育组陈瑛教授致辞，她说随着中国与保加利亚经济文化交流的进一步发展，中保两国的传统友好关系也深入发展，文化教育交流形势喜人，旅游业也有了很大的发展空间，希望以后两国有更多的青年学生到对方国家学习。今天是中国端午节，是真正意义上的传统节日，非常高兴欣赏到学生们如此精彩的演出。

供稿：刘明 摄影：周姣

索非亚大学地理系“中国文化日”——扇子舞

索非亚大学地理系“中国文化日”——中国武术

索非亚大学地理系“中国文化日”——孔子讲学

Второ издание на Фестивал на съвременното китайско кино

На 4 април т. г. „Институт Конфуций в София“, съвместно с Дома на киното стартираха второто издание на Фестивала на съвременното китайско кино, превърнал се в ежегодно мероприятие. В рамките на една седмица зрителите имаха възможността да гледат девет филма от най-съвременната китайска кинематография, като сред заглавията бяха комедията „Стоманеното пиано“, романтичната драма „Сватбата на Ту-Я“, спечелила наградата „Златната мечка“ от Берлинския международен филмов фестивал, документално-биографичната лента „Златни времена“, разказваща за съдбата на писателката Сяо Хун от началото на XX в., зрелищният екшън „Убийцата Ние Ин-нян“, определен за един от най-добрите филми на 2015 г. и много други.

Възхитителен, смешен, тъжен, драматичен, социален, музикален, оригинален – всичко това е **„Стоманеното пиано“**. През призмата на комедията и абсурда Джан Мън изследва света на малкия човек, който въпреки трудностите не губи оптимизма си.

Поетичният и съзерцателен наратив за жената-воин **„Убийцата Ние Ин-нян“** е отличен с две награди на кинофестивала в Кан.

索非亚孔子学院探路保加利亚北部偏远地区汉语教学

探路保加利亚北部偏远地区汉语教学的索非亚孔子学院中外方院长

2016年6月2日，索非亚孔子学院中方院长葛志强教授、外方院长阿夏（Aksinia Koleva）女士赴保加利亚北部山城——蒙塔纳市（Montana），与市长Zlatko Zhivkov及副市长Stanaclav Stanoev就在当地中小学开展汉语教学进行了会谈。蒙塔纳市领导对孔院领导的到来表示热烈欢迎，他们介绍了当地学校教育的整体情况，表示把汉语课程引进该市学校是他们长久以来的设想，也是师生们的普遍诉求。孔子学院在这样的時候能够为他们提供帮助好似雪中送炭，相信双方一定会有愉快的合作，在不久的将来蒙塔纳市也会传出优美的汉语之声。

6月7日，葛院长与外方院长阿夏女士又来到北部另一座城市洛维奇（Lovech），对当地语言学校进行了考察，校长Hitov先生在介绍学校的情况时说，该校建立于1881年，是保加利亚历史上第一所语言学校，这奠定了该校优良的语言教学传统，在校900余名学生分别选修不同的外语课程，学生及家长对已形成全球趋势的“汉语热”表现出极大的兴趣和期待。校长期望索非亚孔子学院能够给予他们在教学及师资方面的支持，让汉语课尽快走进洛维奇。

索非亚孔子学院几年来致力于为保加利亚各地学校提供汉语教学指导和服务，发挥当地

索非亚孔子学院中外方院长与保加利亚北部城市蒙塔纳市长、副市长进行会谈

优势，因地制宜，形成了各具特色的汉语办学模式，先后在保加利亚全境设立了10余个汉语教学点（含4个孔子课堂），并成功举办多次各种形式的中保教育、文化交流等活动，成为保加利亚人民学习汉语言文化、了解中国的窗口和桥梁，受到了保加利亚各级政府和人民的欢迎。

供稿：周姣 摄影：周姣

保加利亚索非亚孔子学院举行汉语志愿者教师总结大会

2016年6月18日，索非亚孔子学院志愿者教师总结会议顺利召开，来自保加利亚全境8个城市的20多位汉语教师和志愿者齐聚一堂，在异国感受到如家人团聚般的温暖，在中方院长葛志强教授、外方院长阿夏（Aksinia Koleva）老师的主持下，教师们互动交流、观摩研讨，收获颇丰。

首先，葛志强院长对全体教师在任职期间严格遵守汉办及索非亚孔子学院的管理规定，严守纪律，以饱满的热情、认真的态度投入教学及文化活动之中，协助孔院做好汉语教学与文化传播工作做出了肯定。随后，外方院长阿夏老师也对一年来各个教学点的教学工作进行了总结。

来自各教学点的志愿者教师汇报了自己在任期内的的工作，分享了自己的教学工作经验。一年来，志愿者教师们除了致力于教学实践研究之外，还举办了许多丰富多彩的中国文化活动。索非亚私立学校的张杰老师不但把保加利亚老师教授幼儿字母和词语的教学方法运用到汉语教学上，而且还总结出独到的幼儿教学法；瓦尔纳数学高中的夏悦老师，针对数学学校学生逻辑性强的特点，运用公式法教学，让学生更容易接受汉语；普罗夫迪夫中学的吴秀平老师，运用许多新兴的课堂活动、教学技巧，让汉字教学变得丰富有趣。通过交流分享，在教学问题上，老师们基本达成共识，如幼儿汉语教学以培养兴趣为主，运用多种形式组织课堂教学；自零起点开始就要平衡好拼音与汉字的教学，强调汉字的重要性，避免枯燥地灌输知识，充分调动学生积极性，等等。

此后，通过全体与会人员投票，任教于上奥里亚霍维察教学点的王洋老师以其对教学工作的热情付出以及出色的工作成果，当选为本年度索非亚孔院的优秀志愿者。中外方院长共同为全体志愿者教师

们颁发“汉语教师志愿者”荣誉证书，并合影留念。

最后，葛志强院长对此次会议做了总结，他很高兴能看到教师们一年来在保加利亚愉快地生活、认真地教学，并殷切希望每位教师都能留下关于保加利亚的美好回忆，将来拥有精彩的人生。

供稿：刘明 供图：周姣

志愿者教师汇报工作

索非亚孔子学院汉语教师合影（室外）

中外方院长为优秀志愿者颁发证书

Снимки разкриват най-красивите къпчета от Китай – фотоизложбата „Китай в очите на българина“

“保加利亚人看中国”摄影展——桂林山水

Едно от събитията, включени в програмата на „Седмица на Институт Конфуций“ бе фотоизложбата „Китай в очите на българина“, чието откриване се състоя във фойето на Института на 20 юни. В изложбата бяха показани трийсет фотокадъра, уловили в себе си магията на далечен Китай и разкриващи частици както от древната му история, така и от съвременния му модернизирания облик. Зрителите имаха възможността да видят отблизо едни от най-емблематичните архитектурни паметници на китайската култура като Забранения град, Минските гробници и Великата китайска стена, а също и да се потопят в колорита на китните китайски селца и безмълвното спокойствие на величествените тибетски възвишения.

София孔子学院举办“保加利亚人看中国”摄影作品展

“保加利亚人看中国”摄影展——武当山

2016年6月20日，作为索非亚孔子学院“中国文化周”的一部分，“保加利亚人看中国”摄影作品展在索非亚孔院大厅和走廊里举行。

本次摄影作品展是从十余位曾在中国留学、工作、旅行的保加利亚人选送的照片里挑出的三十幅精美作品，内容以展现中国不同地域的自然景色、人文风光为主，从故宫、长城到平遥、大理，从城市现代建筑到江南乡村民居，从佛教寺院到武当道观，从西安兵马俑到杭州西湖到藏区的雪山和风马旗，美不胜收，让人目不暇接，很多来到孔院的观众驻足欣赏，不禁纷纷赞叹起中国的秀美山川和神秘广博的文化，这些照片也让在索非亚孔院工作的中国老师们为美丽的祖国感到自豪。

供稿：李向东

供图：爱丽丝、励亚、李向东等

“保加利亚人看中国”摄影展——杭州西湖

“保加利亚人看中国”摄影展——北京水立方

„Шангри-ла — намереният хоризонт” — една провокираща сетивата фотоизложба

На 2 юни от 18:00 часа в галерия „Алма матер” на Софийския университет бе тържествено открита уникалната и рядка по рода си фотоизложба „Шангри-ла — намереният хоризонт”, разкриваща документални кадри от най-далечните кътчета на Югозападен Китай. Авторката Александра Ангелова — китаист, фотограф и пътешественик — предложи собствен поглед и лично преживяване на провинциите Съчуан и Юннан, чрез подбраните въздействащи кадри от пътуването на двама души, уморени от забързаната суета на градското ежедневие, които се впускат в търсене на утопичната земя на вътрешен мир и безметежно спокойствие, но постепенно сблъскват своите романтични представи с непосредствено видяната, често сурова действителност. Освен удивителната красота на девствената природа на Югозападен Китай, фотоизложбата поставяше и множество живи въпроси: Как живее местното население при тежките условия там, където започва Тибетското плато? Успяват ли малцинствените групи да съхранят културата и идентичността си днес?

Преживяна, съкровена, изстрадана и в крайна сметка споделена — така може да се обобщи накратко историята на авторската фотоизложба „Шангри-ла — намереният хоризонт”, всеки кадър от която потапяше сетивата в друго измерение и отваряше широко прозорците на мирогледа.

索非亚孔子学院举办“香格里拉”摄影展

2016年6月2日，索非亚孔子学院举办的“香格里拉——发现的视野”摄影展开幕式在索非亚大学主楼展厅举办，展出由孔院秘书、文化项目协调员亚历山德拉·安格洛娃（Aleksandra Angelova）2014年在四川和云南两省拍摄的一些精彩照片。

照片展现了中国川、滇两省少数民族地区（主要是藏区）美丽的自然风光、淳朴的风土人情。索非亚大学东方语言文化学院院长费多托夫（Alexander Fedotoff）在开幕致辞中说，这些美丽的照片把他带到了一片神秘而又美丽的土地，走近生活在那里的人们，感受到他们的勤劳和希望。索非亚大学的师生及孔院同事很多来参观了摄影展，纷纷向亚历山德拉·安格洛娃表示祝贺，都说欣赏这些照片是一种美的享受，也让他们充满神往。

亚历山德拉·安格洛娃（爱丽丝）2013年毕业于索非亚大学汉学专业，此后在索非亚孔子学院工作，负责中国教育和文化活动的组织工作，近年来积极参与首都的知识和艺术生活。她热爱中国文化，曾多次访问中国，通过社会实践，用自己独特的视角亲近和发现中国这片古老土地自然风光的美以及文化艺术、宗教信仰的丰富多彩。

供稿：李向东 供图：爱丽丝

Лице в лице с китайската живопис

На 17 юни във фойето на „Институт Конфуций – София“ бе открита още една вълнуваща изложба с картини в стила на класическата китайска живопис. Авторка на изложбата „Лице в лице с китайската живопис“ Джао Мин е преподавател по китайски език в 138 СОУ, чиито художествени умения я подтикват към създаване на картини в свободното си време, демонстриращи техниките и идейния замисъл на традиционното изобразително изкуство на китайците. Сред темите на произведенията се преплитат съзерцателни пейзажи в стил „шан-шуй“ с мотиви от китайския епос и литература, които увлекателно и изящно онагледяваха моменти от китайската култура.

参观画展的索非亚孔子学院院长及老师们

中国书画展之工笔仕女画

女娲补天

索非亚孔子学院举办“直面中国画”书画展

2016年6月17日下午6点，索非亚孔子学院举办了“直面中国画”书画展，通过展出汉语教师志愿者赵敏在任职期间的书画创作，让外国友人与中国画面对面，直观地感受中国绘画艺术，了解中国画与西方绘画的区别。展出的画作包括山水画、工笔仕女画、水墨画、少量书法作品和油画作品。

赵敏来自北京外国语大学中文学院，自幼酷爱绘画，在索非亚孔子学院任职期间，除了完成教学和文化推广活动任务，业余时间从未停止过绘画的创作。此次展出的部分中国画作品旨在让汉语学习者和对中国文化感兴趣的外国友人更加全面地了解中国画的创作理念和创作方法，同时也是汉语教学中文化课教学的延伸。

现场的观展者无一不对中国独特的绘画艺术啧啧称赞，尤其对工笔仕女图《女娲补天》、《西施浣纱》、《长相忆》等格外青睐。观展后写下留言的观众都可以获得一张赵敏老师写的书法作品，每张上面都写了一句祝福语，表达了对于热爱艺术的外国友人的美好祝愿。

中西文化有差异，但艺术给人的心灵触动确是没有国别的。此次中国画面展，用艺术传达中国声音，用艺术展现中国魅力，以艺术作为中外文化沟通的桥梁。

供稿：赵敏 供图：周姣

观众们看得饶有兴致并给“画家”留言

Тържествено откриване на Седмицата на китайската култура

На 20 юни в Конферентната зала на „Институт Конфуций – София“ бе открита поредната Седмица на китайската култура, по време на която българската аудитория имаше възможността да присъства на серия от открити лекции, свързани с китайската история, литература, философски школи и други важни аспекти, както и да задълбочи познанията си по тях. Първият от лекторите бе Стефан Русинов – утвърден преводач на съвременна китайска литература и преподавател в Софийския и Пловдивския университет. Темата, която той представи бе озаглавена „Напред към непознатото – китайският литературен авангард през 80-те години“ и изследваше литературните експерименти на младите творци, които дебютират в Китай през 80-те години на XX в. – Су Тун, Ю Хуа, Ма Юен, Цан Сюе, Гао Синдзиен и др.

思黛老师介绍中国八十年代先锋文学

外方院长阿夏老师为索非亚孔子学院“中国文化周”开幕式致词

索非亚孔子学院 “中国文化周” 开幕

2016年6月20日晚，走进索非亚孔子学院，一幅幅关于中国人文历史、地理风俗的图片映入眼帘，“保加利亚人看中国”摄影展拉开了一年一度的索非亚孔子学院“中国文化周”的序幕。

保方院长阿夏（Aksinia Koleva）老师在文化周开幕式上致词，她介绍了本次文化周五场系列讲座涵盖的内容：二十世纪八十年代先锋文学概况、道教的历史与发展、中国社会经济发展、汉语的发展变化以及中国动画电影概况等；与此同时，在孔子学院的展厅与走廊里，还有“直面中国画”中国书画展和“保加利亚人看中国”摄影展供观众欣赏。

来自普罗夫迪夫大学文学专业的中国文学教师思黛（Stefan Rusinov）做了本次文化周首场讲座——中国八十年代先锋文学，他介绍了中国八十年代先锋文学的历史渊源、艺术特征、文学成就和作家现状，从真实性、语言特色、理解、思维四个角度对中国八十年代先锋文学进行了独到的阐述，并列举了具有探索和创新精神的新潮小说作家——苏童、马原、残雪、余华，等等。他谈到，这些作家以前卫的姿态探索社会与生活，从自身的创作实践中提出了对传统文学观念的质疑以及对引进现代派文学技巧和手法的倡导。思黛老师语言幽默，现场气氛活跃。讲座后许多对中国现当代文学感兴趣的观众都提出了各自的想法和问题，思黛老师做了耐心精彩的解答，听众们都听得饶有兴致并报以阵阵掌声。

思黛老师还是莫言长篇小说《檀香刑》保语版译者，该译著将于近期出版。

供稿、供图：刘明

Нов прочит на традиционни даоистки концепции

Втората тема от серията открити лекции за Китай бе презентацията на Теодора Куцарова – дългогодишен преподавател в специалност „Китаистика“, преводач и специалист в областта на старокитайския език, озаглавена „Вникване в протодаоисткото космологично есе „Великото единство породи водата“, Чуски бамбукови дъсчици от гробницата в Гуодиен (IV в. пр.н.е.)“. По време на лекцията бяха разгледани различни трактовки на концепцията за Тай-и – „Великото единство“, вариращи от абстрактен онтологичен принцип до Върховно божество и на шуй – „водата“, като метафора, генерационен суперфлуид и резервоар от информация. Авторката направи паралели със строфата „Дао породи едно“ от „Даодъдзин“ (V в. пр.н.е.), чрез което разкри флуидното и всепроникващо естество на абсолютната реалност Дао, най-добро приближение до което дава „субстанцията“ вода. Бе предложена и съвременна интерпретация на даоистките концепции от гледна точка на най-новите научни изследвания за свойствата на водата като квантово тунелиране, вариации в молекулярната структура, памет и др.

Софийска университетска библиотека (Teodora Koutzarova)
проф. Теодора Куцарова
проф. Теодора Куцарова

关于“水”和“道”的追问

Софийска университетска библиотека “中国文化周”系列讲座之二 ——郭店楚墓竹简《太一生水》篇初探

2016年6月21日，保加利亚索非亚孔子学院“中国文化周”系列讲座之二——郭店楚墓竹简中宇宙生成论篇《太一生水》初探，在索非亚孔子学院多功能厅举行。

索非亚大学东方语言文化中心库道兰 (Teodora Koutzarova) 教授作为本次讲座的主讲人，用通俗易懂的语言和直观形象的图片为听众介绍了《太一生水》一篇中对“太一”和“水”两个概念的不同阐释。并结合《道德经》内容，说明如何以“水”喻道。同时，通过尖端科学研究，如：水的记忆、其可储存信息的能力、感情投射和音流对水的影响等，揭露“水”与绝对本体“道”的关系。在讲座后的提问环节中，听众就如何认识“道”，道教中“水”的意义等问题展开了充分的讨论。

通过这场讲座，库道兰教授为听众进一步阐释了道中“水”的意义与作用，让听众更深刻地了解到中国古代文化的精髓。

安东妮娅老师参与讨论

供稿、供图：李杨

Запознаване отблизо със социално-икономическия модел за развитие на Китай „Нова нормалност“

Третата лекция, озаглавена „Съвременното социално-икономическо развитие на Китайската народна република – общ преглед“ бе представена на българската аудитория на 22 юни от проф. д-р Нако Стефанов – преподавател в специалност „Японистика“, специалист и изследовател на икономиката на държавите от Източноазиатския регион. Във фокуса на представената от проф. Стефанов тема бе изясняването на параметрите и перспективите на „Новата нормалност“ – така условно наречената нова платформа на общественно-икономическо развитие на КНР, формирала се вследствие на изчерпването на досегашния модел на развитие, който през 2014 г. издигна Китай до позицията на първата икономическа сила в света.

纳柯教授谈中国经济

纳柯教授与索非亚孔院保方院长阿夏老师亲切交流

纳柯教授讲座现场

索非亚孔子学院“中国文化周”系列讲座之三——中国当代社会经济发展“新常态”

2016年6月22日晚，索非亚孔子学院邀请索纳柯·斯特凡诺夫（Nako Stefanov）教授做了“中国文化周”的第三场讲座——中国当代社会经济发展“新常态”。

纳柯教授是索非亚大学经济学博士，日本及东南亚研究专家，著述颇丰。他与索非亚孔子学院保方院长阿夏（Aksinia Koleva）老师合著的《中国社会经济发展史》于2015年出版。

纳柯教授用一些大数据，展现了自1978年改革开放以来中国经济的持续高速发展、从中央计划经济到社会主义市场经济的过渡以及社会文化的深刻变化；他进一步分析了2014年“经济发展新常态”提出

的国际环境、时代背景以及所产生的深远影响。

在提问环节，一些保加利亚观众就感兴趣的经济、社会问题与纳柯教授进行了讨论，并探讨了中国的经济发展对保加利亚乃至欧洲经济的借鉴作用。

供稿、供图：李向东

Какво (не) знаем за китайския език?

Седмицата на китайската култура предостави ценна възможност за всички изучаващи китайски език и всички любители на лингвистиката да разширят своите знания чрез специализираната лекция „Китайският език – типологични характеристики и тенденции на развитие“, изнесена на 23 юни от д-р Антония Цанкова – главен асистент в специалност „Китаистика“ в СУ, специалист по съвременен и старокитайски език и граматика на китайския език. Лекцията представи основните типологични характеристики на китайския език от гледна точка на неговата генеалогия и историческо развитие, процесите при формиране на неговата фонетична и словообразователна система и особеностите му според критериите на морфологичната и синтактичната типология. Бяха обобщени основните тенденции в развитието на граматичната система на езика от чисто изолиращ тип към предимно изолиращ с елементи на аглутинация, както и тенденциите на развитие на нововъзникналите граматични форми и синтактични конструкции и тяхната роля в съвременния китайски език.

索非亚孔子学院“中国文化周”系列讲座之四 ——历史发展进程中汉语言变化的典型特点及发展趋势

2016年6月23日，索非亚孔子学院在多功能厅举行“中国文化周”系列讲座之四——历史发展进程中汉语言变化的特点及发展趋势，主讲人是索非亚大学东方语言文化中心的安东妮娅 (Antonia Tsankova) 博士。

安东妮娅老师首先简单介绍了汉语言的“进化”过程，即历史上中国各个朝代汉语言的发展变化过程。她主要从汉语言的语音学及词汇学的历史发展角度阐述了汉语言的发展变化特点。

提问环节，观众问及突厥语、蒙古语等少数民族语言对汉语的影响，并询问安东妮娅老师汉语中“着”“了”等词缀是否来自方言，还有观众将方言与现代汉语的相互作用和拉丁语之于汉语的影响相互比对，安东妮娅从专业的角度耐心回答了观众的提问。

安东妮娅博士1998年毕业于圣彼得堡大学的汉语研究专业，目前在索非亚大学教授现代汉语、古代汉语等课程。

供稿、供图：牛俊阁

安东妮娅博士讲汉语的发展变化

认真聆听讲座的现场观众

Ръка за ръка с модерните китайски изкуства

Серията от открити лекции за китайската култура бе закрыта на 24 юни с презентацията „Китайският комикс – щрихи към една дълга история“, поднесена от доц. д-р Андроника Мартонова – специалист по Азиатско кино и визуална култура на Азия, доцент и ръководител на сектор „Екранни изкуства“ към Институт за изследване на изкуствата – БАН. В центъра на лекцията бе една рядка, но интригуваща и интересна тема – китайският комикс „manhua“, чиято визуално-нарративна природа, естетика и функционалност бяха увлекателно интерпретирани в хода на презентацията. Д-р Андроника Мартонова направи обзор на зараждането и еволюцията на „деветото изкуство“ в Китай и представи подробно на българската аудитория неговите специфични характеристики в контекста на Източна Азия.

索非亚孔子学院“中国文化周”系列讲座之五——中国漫画

2016年6月24日，索非亚孔子学院邀请保加利亚社会科学院安德罗妮卡·玛托诺娃（Andronika Martonova）研究员做了“中国文化周”的第五场讲座——中国漫画。

安德罗妮卡引用中国近当代漫画及中国特有的简笔水墨漫画向观众介绍了中国漫画紧扣现实讽刺和幽默等特点；她旁征博引，从丰子恺的漫画到中国漫画史上最重要的杂志《时代漫画》，连环漫画从《王先生》说到《三毛流浪记》，还播放了电视剧《三毛流浪记》、动画片《犹太女孩在上海》等视频向在场的观众介绍了许多当今电影都来自漫画。最后她希望中国和保加利亚能够进行更多的文化交流，这将加深两国人民之间的了解和友谊。

保加利亚观众对中国漫画比较陌生，但安德罗妮卡研究员生动、立体的介绍激起了在场观众的浓厚兴趣，讲座后观众提出了他们感兴趣的问题，进行了更深入的交流。

供稿、供图：周姣

保加利亚社科院研究员讲中国漫画

讲座现场提问观众

Институт „Конфуций” към Софийския университет отбеляза своя 10-годишен юбилей

В Големия салон в сградата на БАН се проведе тържествено честване на 10-годишнината от основаването на Институт „Конфуций” към Софийския университет „Св. Климент Охридски”. Официални гости на събитието бяха ректорът на Софийския университет проф. Анастас Герджиков, Борислав Великов, заместник-председател на парламентарната група на Реформаторския блок, проф. Чън Ин, завеждаща секция

Аксиния Колева отбеляза, че като образователен и културен център към Софийския университет, „Институт Конфуций – София” е първият на Балканите и един от първите в Източна Европа. Той е създаден на 9 юни 2006 г. с подкрепата на Съвета за международно разпространение на китайски език (Ханбан) като партньорска организация между Софийския университет и Пекинския университет за чужди езици. От

„Образование” в посолството на Китайската народна република у нас, г-жа Аксиния Колева и проф. Гъ, директори на „Институт Конфуций – София”, директори на училища и университети, ректори, заместник-ректори, преподаватели, студенти и ученици.

Проф. Александър Федотов приветства всички с празника и изрази радостта си от юбилея на Института. Той отбеляза, че радостта му е двойна, защото именно той е бил човекът, който преди толкова години в качеството си на заместник-ректор е подписал договора за създаването на Института в Софийския университет. Оттогава са изминали сложни, но много успешни години в работата на Институт „Конфуций”. Проф. Федотов отбеляза, че колегите му са работили като сплотен колектив, за да може Институтът да се превърне в един от 14-те Образцови Институты в целия свят.

Директорът на Институт „Конфуций”

създаването си до днес той работи упорито за усъвършенстване преподаването на китайски език в България и за разпространение на китайската култура сред българската общественост. Успехите му не биха били възможни без съдействието и всестранныя помощ, оказвана от страна на Софийския университет и неговия ректор проф. Анастас Герджиков. Тя благодари на проф. Иван Илчев за помощта, която им е оказвал в нелеките дни преди официалното откриване на обновената база на Института. Г-жа Колева изрази своята благодарност и към предишните директори на „Институт Конфуций – София” – проф. Александър Алексиев, д-р Антония Цанкова, г-н Тиен Дзиендзюн и г-жа Гу Уейпин за здравите основи, които са положили.

Ректорът на Софийския университет проф. д-р Анастас Герджиков, който е и член-председател на Управителния съвет на „Институт Конфуций – София”, отбеляза, че

Институт „Конфуций“ е гордост за Софийския университет. Той поздравя всички с добре свършената работа и благодари на всички, които са допринесли за развитието на Института. Ректорът отправи специална благодарност към г-жа Сю Лин за това, че винаги е помагала, и на Пекиния университет за чужди езици за успешното сътрудничество през годините.

Приветствие от посолството на Китайската народна република у нас поднесе проф. Чън Ин, първи секретар на посолството, оглавяваща българистиката в Пекиния университет за чужди езици. Тя поздравя Институт „Конфуций“ с 10-годишния му юбилей и отбеляза, че успехите му са забележителни. Проф. Чън Ин подчерта, че повече млади българи проявяват интерес към изучаването на китайски език, а благодарение на Институт „Конфуций“ в София до китайската култура се докосват все повече български граждани. Проф. Чън Ин пожела на екипа на Института сили и вдъхновение, прекрасни перспективи и много нови успехи.

Проф. Гъ прочете поздравителни адреси от името на г-жа Сю Лин, генерален директор на Ханбан, и от ректора на Пекиния университет за чужди езици проф. Пън Лун. В своя поздравителен адрес ректорът на Пекиния университет за чужди езици изтъква, че от създаването си Институт „Конфуций“ е отбелязал решителен подем и е успял да реализира разнообразие от иновации и нови идеи превръщайки се в един от най-влиятелните и бързо развиващи се институти не само в Централна и Източна Европа, но и в световен

мащаб.

По време на тържеството приветствия поднесоха представители на столични училища, където се преподава китайски език – директорът на 51 СОУ и съветник на министъра на образованието и науката Асен Александров, директорът на 18 СОУ Вили Стойчева и директорът на 138 СОУ Магдалена Кръстева. По време на събитието бяха прочетени и поздравителни адреси от ректора на Пловдивския университет проф. Запрян Козлуджов и от декана на Факултета по журналистика и комуникация доц. д-р Теодора Петрова.

Празникът продължи с традиционен китайски танц, изпълнен от Изабела Игнатова, победител в конкурса за владение на китайски език „Китайски езиков мост“ за 2016 г. Гостите на събитието имаха възможност да чуят изпълненията на Стефан Владимиров и Феодор Катранов на арии от известни опери, а Джао Син-уа представи две произведения за традиционния китайски инструмент цин.

/Източник на статията и снимките: уебсайт на СУ „Св. Климент Охридски“ (www.uni-sofia.bg), раздел „Новини и събития“/

再接再厉 谱写辉煌 ——索非亚孔子学院举办成立10周年庆典

2016年6月28日，索非亚孔子学院在保加利亚科学院科学会堂隆重举行了建院十周年纪念庆典。保加利亚前议长维里科夫（Borislav Velikov）、索非亚大学校长格尔吉科夫（Anastas Gerdzhikov）、中国驻保加利亚大使馆教育处负责人陈瑛教授、保教育部长顾问亚历山德罗夫（Asen Alexandrov）、普罗夫迪夫大学副校长切尔涅娃（Cherneva）、索非亚18中学校长斯托伊切娃（Stoicheva）、138中学校长克勒斯特娃（Krasteva）、索非亚大学新闻系副主任叶夫列莫夫（Efrem Efremov）等嘉宾受邀出席，社会各界人士等共计200余人出席了庆典。

索非亚孔子学院保方院长阿夏（Aksinia Koleva）老师首先做工作报告，她介绍了索非亚孔院10年来的发展历程，经过几届院长、汉语教师及工作人员10年的艰辛探索和不懈努力，索非亚孔子学院已成为全球首批示范孔子学院，成为全保境内最具影响力的汉语教学和中国文化推广机构。

索非亚大学校长格尔吉科夫代表索大向孔院10周年表示祝贺，他说，索非亚大学是保加利亚第一所开展汉语教学的高校，也建立了汉办的首批孔子学院并成功被评为14所示范孔子学院之一，他为此深感骄傲；通过索非亚孔院努力而卓有成效的工作，众多保加利亚年轻人得以有机会接触到中国的语言和文化以及有着全球影响的历史、哲学，与此同时，索非亚孔院自身的教学水平、学术水平和科研能力也显著提高；索非亚孔子学院的良好发展以及索大与北京外国语大学的成功合作，都是对中保两国友谊的新贡献。

陈瑛教授代表中国大使馆祝贺索非亚孔院10周年，她说，10年来，孔院成绩斐然，孔子学院已经成为一座中保两国在所有领域展开合作交流的桥梁，相信将来会更进一步发展，越来越多的年轻人将通过孔院对汉语产生浓厚兴趣，接触中国文化。

中国驻保加利亚大使馆教育处负责人陈瑛教授致辞

保教育部长顾问亚历山德罗夫、普罗夫迪夫大学副校长切尔涅娃、索非亚18中学校长斯托伊切娃、138中学校长克勒斯特娃、索非亚大学新闻系副主任叶夫列莫夫，也先后致辞，他们对10年来索非亚孔子学院以及汉办在建立“孔子课堂”等方面为他们提供的合作与帮助表示感谢，孔子学院已经成为他们的忠诚伙伴，也是中保两国教育合作的坚实平台。

随后，索非亚孔子学院中方院长葛志强教授宣读了国家汉办许琳主任、北京外国语大学彭龙校长的贺信。许琳主任在贺信中说，索非亚孔子学院成立10年来，办学规模不断扩大，办学质量不断提高，文化活动丰富多彩，为促进两国教育文化交流与合作、增进两国友好关系做出了积极贡献，她相信孔子学院一定会再接再厉，发展成为保加利亚人民认识中国的重要平台，继续谱写中保友谊新篇章；彭龙校长在贺信中说，经过10年发展，索非亚孔院已成为中东欧地区乃至全球影响最大、发展势头最好的孔子学院之一，以孔院为纽带，北外与索大精诚合作，互利共赢，并且定将在“一带一路”的大战略中谱写新的辉煌。

接着，来自索非亚歌剧芭蕾舞剧院的著名歌唱家演唱了中外名曲，来自教学点的学生也表演了精彩文艺节目；最后，索非亚孔子学院为10年庆典举办了酒会。新华社和索非亚大学新闻中心等媒体都对庆典活动进行了报道。

供稿：索非亚孔子学院   供图：爱丽丝、周姣

索非亚大学校长格尔吉科夫致辞

索非亚大学东方语言文化中心主任费多托夫主持庆典

葛院长宣读汉办许琳主任与北外彭龙校长的贺信

ТЪРЖЕСТВЕНО ЧЕСТВАНЕ НА 10-ГОДИШНИНАТА
ОТ ОСНОВАВАНЕТО НА ИНСТИТУТ „КОНФУЦИЙ“ В СОФИЯ

索非亚孔子学院成立10周年庆典

28 ЮНИ 2016

Институт „Конфуций“
София

索非亚孔子学院保方院长阿夏老师做工作报告

大特尔诺沃孔子学院的文化活动走进当地学校

Културната дейност на „Институт Конфуций”–ВТУ навлиза в местните училища

През ноември 2015 г. Институт „Конфуций” към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” отпразнува третия си рожден ден в компанията на много свои колеги, приятели и почитатели.

В края на 2015 г. в Институт „Конфуций”–ВТУ бяха проведени международна научна конференция на тема: „Дипломатически, икономически и културни отношения между Китай и страните от Централна и Източна Европа” и четири публични лекции по въпроси, свързани с интеркултурната комуникация, традиционните изкуства ушу и цигун и особено актуалния понастоящем „Китайски проект 16+1”.

Международна научна конференция

На ежегодното състезание „Пей с мен на китайски език” ученици от I до VIII клас, изучаващи китайски език в СОУ „Васил Левски” – гр. Русе, показаха своят талант, актьорски заложби и езикови познания.

Тази година Институт „Конфуций”–ВТУ отбеляза настъпването на китайската Нова година с концерти в Димитровград, Велико Търново, Варна, Русе, Разград и Търговище. Във всички тях се включиха ученици, изучаващи китайски език, преподавателите доброволци към Института и различни местни формации.

Китайски тани, представен от Денсцентър „Галаксико“, гр. Димитровград

Тайчи с ветрило, гр. Димитровград

За концерта „Весела китайска Нова година“, организиран във Велико Търново, гостуваха изпълнители от Китай, сред които и големият майстор на традиционния струнен инструмент „пипа“ Ту Шансиан. Те поздравиха публиката с настъпващата Нова година по Лунния календар с едни от най-популярните китайски мелодии. Музикантите бяха подготвили и две български песни – „Моя страна, моя България“ и „Една българска роза“, а в края на вечерта Ту Шансиан изправи публиката на крака с изпълнението си на българския химн. Китайската трупа изнесе концерт с традиционни музикални инструменти и в гр. Варна.

В гр. Попово, където се изучава китайски език от шест месеца, по инициатива на Институт „Конфуций“, Народно читалище „Св. св. Кирил и Методий – 1882“ и Сдружение „Приятел на Китай“ се проведе празник на китайските фенери под наслов „Китай – далечен и близък“. След вълнуващия концерт гостите и участниците пуснаха китайски фенери в небето.

Ученици от СОУ „Васил Левски” – гр. Русе, съвместно с Институт „Конфуций” при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” взеха участие в Маскараден фестивал „Кукерландия” в гр. Ямбол, както и във „Варненски пролетен карнавал – 2016”, където се класираха в три от категориите и спечелиха първо място за най-добра гигантска фигура/маска.

Демонстрация на тайчи от Златин Павлов

Маскараден фестивал „Кукерландия”, гр. Ямбол

Варненски пролетен карнавал на маската – 2016

По покана на Община Дряново преподаватели и студенти от Институт „Конфуций”–ВТУ гостуваха в града, където представиха презентации за китайския език и култура и направиха демонстрации на традиционни китайски занаяти и калиграфия.

На 25 март 2016 г. се състоя награждаването в VI-ти национален конкурс на тема „България и Китай – древни и уникални цивилизации“. В него взеха участие 171 души от 13 населени места, които се конкурираха в две основни категории – „Изобразително изкуство“ и „Култура и литература“.

На 29 март 2016 г. в I-во ОУ „Христо Ботев“ в гр. Търговище се състоя официалното откриване на първата класна стая „Конфуций“ към Институт „Конфуций“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, последвано от тържествен концерт по случай китайската Нова година.

На 15 април 2016 г. се проведе тържественото откриване на класна стая „Конфуций“ в СОУ „Васил Левски“ – гр. Русе – един проект, станал възможен благодарение на доброто сътрудничество на училището с „Институт Конфуций“ към Великотърновския университет. След кратка презентация, всички гости имаха възможността да се насладят на кратка програма от песни и танци, подготвена от учениците и Клуб „Фламинго“.

Концерт по случай китайската Нова година,
гр. Търговище

彝族的古代历史

Древната история на етноса „И”

*Александрина Тодорова, студентка в специалност „Китаистика”
в СУ „Св. Климент Охридски”*

Етносът „И” (彝族) е едно от най-многобройните малцинства на територията на Китай с над осем милиона представители. По-голямата част от тях населяват провинциите Юннан, Съчуан и Гуейджоу, малък брой се намират в провинция Гуанси и във Виетнам, и още по-малък брой в други страни. Въпреки неговата численост, дори и добре образованите хора извън Китай рядко са чували името на този народ, още по-малко са запознати с историята му.

Предците на етноса „И”

През последните няколко десетилетия историците интензивно проучват произхода на етноса „И”. Изследванията на голям брой стихове за сътворението на света показват, че по-малка част от неговите представители вероятно са били потомци на древните хора, населяващи граничната област между днешните провинции Съчуан и Юннан, които постепенно се развивали и увеличавали своя брой в продължение на приблизително един милион години, за да навлязат преди около десет хиляди години в периода на сформиранието на „И” като етнос. По време на този процес се изградила и тяхната примитивна човешка култура.

Древните предци на „И” вярвали, че животът произлиза от водата, която, от своя страна, била създадена от топенето на снега. От течащата надолу вода било сътворено същество, наречено

„Ни”, което заедно с движението на водата се претворило в последващите форми на живот. По този начин всички същества притежавали духовната енергия на Ни, поради което той се превърнал в най-висшия обект на поклонение от страна на древните „ийци”. И до ден днешен името „Ни” се използва като едно от названията на този етнос ¹.

Преди около десет хиляди години хората от народността „И” живеели в крайречни или езерни низини. Просъществували главно чрез отглеждането на ориз, лов и риболов, което ги

¹ Според някои изследователи, тази версия за сътворението на света съответства на пасаж в „Дао Дъ Дзин” на Лао Дзъ, който гласи, че „Дао роди едното, едното роди двете, двете родиха трите, а трите родиха десетте хиляди неща.”, още повече, че китайската дума „yi” – „едно” силно наподобява ийската дума „Ni” по форма, значение и звучене и най-вероятно има същата етимология – бел. ред.

прави една от най-ранните земеделски цивилизации. Областите, населявани от тях били богати на природни ресурси – река Дзинша (金沙江), която минава през провинциите Съчуан и Юннан, и нейните притоци в северен и североизточен Юннан били изобилни източници на вода. Различни райони от планината Ляншан (凉山), пък, изобилствали с минерални ресурси, включително злато, сребро, алуминий, манган, антимон и цинк. Наличието на тези минерали превърнало ийците в едни от най-ранните металурзи в света. Материалната и нравствена

култура на етноса „И“ създала тяхното племенно общество. Те развили дейности, които приспособявали към конкретната природна среда. Естествените географски бариери на земята давали възможност на различните племенни групи на „И“ да развият свои собствени уникални културни характеристики. Различията в културата на отделните племена били толкова големи, че се родила сентенцията, че даже и „времето е различно на няколко километра“ в районите, населявани от този етнос.

Разделение и миграция

Древните ийци също развили идеята за брак между роднини през определен брой поколения, (три, шест или девет поколения за различните племенни групи).

Когато населението нараснало достатъчно, започнали да се обособяват отделни кланове, които впоследствие мигрирали в различни посоки. Системата за разделение на обществото на този етнос също почивала на специфични принципи, като например: „Най-възрастният е господар, най-младият е роб“ и „За господарите важи ендогамията, екзогамията е за робите“. По-младите братя, които не искали да бъдат подчинени на по-

възрастните, преминавали през определени ритуали, след което се преселвали на друго място, където, според традициите на родовата система, установявали ново общество.

С течение на поколенията

у етноса „И” се зародила тенденция към миграция. Вследствие на тази тенденция се появили и епоси, свързани със скитането из земите в търсене на нов дом, които са ценен източник на исторически факти.

Според много от историческите записи на ийците, преди пет-шест хиляди години сред предците им е съществувал герой, наречен Zhygge Alur на езика Нуосу (诺苏语 – книжовният език на малцинството). Той се славел с това, че подчинил множество племена под своя власт и създал племенен съюз, провъзгласявайки се за „Ему” (титлата на върховния владетел при ийците, съответстваща на „император”). По-късно множе-

Кукерски маски

ството наводнения в областите, населявани от етноса „И”, станали причина техният народ да се раздели на шест големи племена, което силно повлияло върху неговата по-нататъшна история и развитието на миграцията като практика.

Топографията на районите, първоначално населявани от ийците – провинциите Съчуан, Юннан и Юннан-Гуейджоуското плато, определили посоката на миграция на племенните групи по посока на „Шестте реки” (т.е. шестте притока на р. Яндзъ в горната ѝ част). По този начин част от племената се насочвали на изток по протежението на река Яндзъ към източните части на провинциите Съчуан и Хубей, други поемали на юг по река Меконг и достигали до Югоизточна Азия, а трети се отправяли на запад, прекосявайки планините в региона на шестте реки и достигайки

до индийския субконтинент и дори Европа! На север ийците достигнали до северозападната и северна част на Китай. При такова мащабно разпръскване на етноса, културният обмен и смесване били неизбежни. Така впоследствие народността „И” придобила черти на смесена група, водеща началото си от древните обитатели на земите в днешните провинции Съчуан и Юннан, към които по-късно се прибавили представители от хански, мон-хмерски, арийски и монголски групи, които заедно образували древното царство Диен (滇王国, 278 г. пр.н.е.–115 г. пр.н.е.). При все това за етноса „И” останали характерни устойчивостта и самосъхранението на народа през време на преселение и родствено разделение.

Разцветът на културата през периода Нанджао (南诏, 734 – 902 г.)

Нанджао е най-забележителният период в развитието на етноса „И”. Тогава се появила тяхната система за управление, базирана на исторически разработки и познания, привнесени от земите на етноса Хан. От голям брой оцелели класически текстове, може да се възстанови същността на държавната система на ийците: върховният

Кукерски танци за прогонване на злите духове, които все още се изпълняват в някои райони, населявани от етноса И

владетел „ему” трябвало да управлява не само светските дела, по начина, определен от боговете, но и да се грижи за всички племена на „И”. По това време тяхното общество било разделено на няколко социални слоя – владетел, министри,

свещеници, занаятчии и обикновени хора, всеки от които имал своите правомощия. Така например, владетелят бил този, който отговарял за цялостните планове, а министрите имали право да взимат само конкретни решения. Свещениците контролирали ритуалите, занаятчиите отговаряли за работата на закрито, а хората обработвали нивите. Всяко племе притежавало своя административна територия, която можело да обхваща от две-три до няколко десетки гранични реки. Централната административна област се ръководела пряко от владетеля, министъра и свещеника. За военното командване на тази област, заедно с нейните гранични реки, отговарял военачалник. Подвластни на военачалника били т.нар. „mayi“, които от своя страна, управлявали „yidu“ или бойните единици. „Yidu“ представлявали най-ниското ниво от бюрокрацията, те осъществявали военните експедиции под командването на „mayi“, залавяли престъпници, които се използвали за роби и също така отговаряли за трудовите дейности на обикновените хора и роби в съответните райони. В древните книги има и сведения за институции, които били в полза на робското общество, което довело до неговото просъществуване в продължение на няколко хиляди години.

Поради обмена с различни съседни страни, ийците от периода Нанджао оставили след себе си богато културно наследство: те постепенно развили архитектурните, кулинарни и шивачески практики, също така музиката, хореографията и други творчески аспекти. Музикалните и танцувални изкуства достигнали високи нива, което се дължало на ранното развитие на обредните дейности, съпътствани с ритуални

Традиционна носия на етноса И

танци, от една страна, и взаимодействието със съседни страни, от друга. Въпреки че чуждите изкуства навлезли до известна степен в пределите на „И“, техните собствени обичаи изпъквали сред останалите етнически групи и се превърна-

Образци от древната писменост на етноса И

ли в модел за подражание.

По този начин, в периода Нанджао културата на „И“ не само успяла да запази традициите на миналото си, но и усвоила множество нови чуждестранни елементи, асимилирайки ги в едно цяло.

Културни различия след падането на режима Дали (大理国, 937–1253 г.)

За ийците било невъзможно да превъзмогнат ограниченията на планинския релеф в района на провинциите Съчуан и Юннан и на Юннан-Гуейджоуското плато по време на преселенията. Природното разнообразие на високите планини и дълбоки долини изисквало от тези хора постоянна адаптация към различни условия в различните области, които заселвали. Това обосновало и променливия характер на техните култури. В

резултат на натрупването на самобитни черти, групите постепенно започнали да съществуват независимо една от друга в рамките на едно затворено племенно общество. Това довело до крах на етническия съюз. Веднага, след като силната армия на Кубилай хан застрашила конфедерацията на режима Дали, който през 937 г. изместил падналият под ударите на селските въстания режим Нанджао, съюзът на тогавашните 37 племена се сринал. И въпреки, че разделението на различните етнически групи от семейството на „И“ било исторически неизбежно, според сведенията за този период определени практики се доразвили. Така например, участието в жертвоприношенията било основно задължение на всички членове на обществото, а възрастните хора имали задължение да изучават родствениите връзки, защото в зависимост от близостта на тези връзки се определяли и взаимоотношенията между хората.

Външният натиск и създаването на модерната „И” култура

Започвайки от периодите на династиите Мин (明朝, 1368–1644 г.) и Цин (清朝, 1644–1912 г.), политиката на китайските императори за подси-гуряване и укрепване на границите на империята включвала предприемането на военни експедиции в етническите области. В резултат на това, в голяма част от районите, населявани от народността „И”, хората били прогонени от първоначалните си места на пребиваване във високите планини и вековни гори. Освен граничната консолидация, предприета от китайските граждански и военни колонии, и замяната на местните служители с такива, назначени от китайския император, ийците преживели също така и последствията от асимилационната политика на Ханските власти и тяхната линия на отчуждаване на етническите култури. Това било изпитание на живот и смърт за културата на народността „И”, което също подложило под въпрос съществуването или унищожението на нейните етнически исторически документи.

Историята на малцинството „И”, започнала още преди десет хиляди години, представлява един дълъг процес на развитие, съзряване и разцвет. Историческите документи, появили се

в резултат на този процес, представляват рядка съкровищница на човешката култура, тъй като пресъздават една многохилядна етническа традиция, чието изучаване би обогатило човешката история като цяло.

(Статията е написана по материали от книгата „Perspectives on the Yi of Southwest China” – Stevan Harrell (editor), University of California Press, 2001).

Пътешествие във времето с документалния сериал на BBC „Историята на Китай”

英国广播公司《中国故事》记录片：穿越时空的旅行

Деян Богданов е студент първи курс в специалност „Китаистика” в Софийския университет „Св. Климент Охридски”, където за първи път се сблъсква с китайската култура и история. Това открива в него още много нови интереси, които го движат напред в изучаването на езика. Деян сччита за заниманията по китайски с любовта към изкуствата и в частност към китарата, на която свири от шест години. Любител е на чая и комиксите, на настолните игри и книгите, като сред любимите му автори са Тери Пратчет и Джон Стайнбек.

Ако възприемем интереса към Китай като нещо сетивно, бидейки първокурсник в специалност „Китаистика”, установих, че тези сетива са изострени до максимална степен. На лице бе една постоянна нужда да се ровя за повече и повече, за да задоволя любопитството, което бе породено от всяка кратка история, всяка снимка на историческа забележителност и всеки мит, достигнал до мен. Да, именно любопитството ми ме доведе до „Историята на Китай” („The Story of China”) – документален мини-сериал, също толкова описателен, колкото и наименованието си.

中国
THE STORY OF CHINA

Историкът и водещ Майкъл Ууд (Michael Wood) прави първата си документална поредица за BBC през вече далечната 1979 г., а сега предприема едно 4000-годишно пътешествие, на което зрителите са негови спътници в продължение на 6 епизода. Поредицата ни превежда през различните епохи от китайската история и отблизо изследва развитието на нейната цивилизация, разказвайки ни за владетелите, поетите, царствата, учените и философите от времето на Древен Китай, та чак до наши дни.

Документалният сериал започва с епизод със заглавие „Предци“, в основата на който са именно корените на китайската цивилизация. Първо сме свидетели на голямо семейно събиране по време на фестивала Цинмин (清明节) в град Уси (无锡 Wúxī), където многобройните членове на фамилията Цин са се събрали да окажат своите почести към предците. Това събитие ни тласка към въпроси относно началото на империята и води до посещение на олтар, посветен на богинята Нюа (女娲 Nǚwā), която според древните легенди създала първите хора от калта на Жълтата река. Следва впечатляващата история за откриването на гадателните кости (甲骨文 jiǎgǔwén), които са първите материални носители на древната китайска писменост.

Водещият Майкъл Ууд също стига и до Пекиния планетариум, където научава повече за падението на полу-митичната династия Шан (商朝 Shāng cháo 1558—1046 г. пр. н.е.). В епизода разбираме повече и за Конфуций, за Цин Шъхуан – първият император, обединил Китай след години на войни и разединение, както и за значението на това историческо събитие за по-нататъшното развитие на империята.

Следващият епизод ни повежда по „Пътя на коприната“ и ни отправя в търсене на монаха Сюен Дзан (玄奘 Xuán Zàng), донесъл в Китай будизма след пътуванията си до Индия през периода 629—645 г. от н.е. Разглеждат се последователно и приемането на мюсюлманската религия, както и на християнството по време на Танската династия (618—907 г.), като пример за присъщите за нея толерантност и отвореност към нови неща. Епохата на династията Тан е и в центъра на епизода, с нейното развитие, възход и упадък, което в даден момент би могло да подведе зрителите, че именно тази средновековна династия е центъра на поредицата, а не Китай като цяло.

Интересно за епизода е рецитирането на класическа Танска поезия от ученици, както и от самият Майкъл Ууд. Цялата сцена оставя едно драматично усещане, особено след рецитирането на поемата 《春望》 („Пролетна гледка“), написано от „китайския Шекспир“ – поета Ду Фу.

Третият епизод продължава с пътешествието през историята на Китай, водено от Майкъл Ууд, раздаващ весели „Ни хао“¹-та на всеки, когото срещне по пътя. Следвайки разгрома на династия Тан, стигаме до това, което е считано за златна епоха (както се нарича и самият епизод) при династия Сун (960—1279 г.). Тръгваме от град Кайфън (наричан един от най-великите градове в периода преди XIX в.) и се запознаваме с легендата за две момченца, които станали императори. Освен това, водещият опитва и някои специфични за Сунската династия ястия, приготвени по рецепта от древна готварска книга (публикувана за пръв път през 1085 г.), която и до ден днешен има тираж. За миг се превръщаме във футболни фенове, разглеждаме реплика на астрономически

¹ „Ни хао“ е китайският поздрав „Здравей“, „Здрасти“ – бел. ред.

часовник и стигаме до падението на династията, предизвикано от нашествието на Монголците през XIII в.

С края на една епоха идва началото на друга, а именно времето на една от най-известните династии – Мин (1368 – 1644 г.). Четвърти епизод започва с известният Мински император Хун У (洪武 Hóng Wǔ) и разходка из град Нанкин. След това стигаме до Пекин и Забранения град с неговия Храм на небето. Озоваваме се и в Макао, където разбираме историята и целта на йезуитския мисионер Матео Ричи. Рамката на епизода се затваря с нашествията на Манджурите, които дават началото на последната китайска династия – Цин (1644 – 1911 г.).

Именно тази последна империя е в центъра на пети епизод. Започва с войни и безредици, но постепенно се утвърждава като изключително здраво управление, което дори удвоява размера на Поднебесната. Водещият Майкъл Ууд ни завежда в Синдзян-Уйгурския автономен район при едно уйгурско семейство, което разказва повече за династията Цин. Опознаваме също и историята на печатарството в Китай, говори се за една от най-известните китайски книги – „Сън в алени покои“, а също и за периода на Опиумните войни. Със завършването на поредния епизод, се разделяме с още една епоха и навлизаме във водите на модерната китайска история.

През периода 1850 – 1950 г. три унищожителни революции разклащат империята, но от тях се изгражда днешен Китай – могъща световна сила. Бунт след бунт разглеждаме несигурния период на Китай, довел до драстични промени в управлението и изобщо в облика на страната. От свалянето на последната династия до Културна-

та революция и през Втората световна война чак до Японското клане² от 1937 г., по повод на което Майкъл Ууд разговаря с жив свидетел. Завършекът на историята ни изпраща да отпразнуваме Пролетния фестивал (春节 Chūn jié) и приключваме с носталгичен поглед над Древен Китай, намирайки се в Храма на небото в Пекин.

Поредицата завършва така, както и започва. В рамките на 6 часа зрителите изминават път, равен на пет хилядолетия, и стават свидетели на възходите и паденията на Китайската империя, която точно като митологичния феникс неизменно се издига отново от пепелта на своя погром.

Като първокурсник по китаистика, поредицата беше изключително интересна и полезна за мен, защото реално ме запозна по увлекателен начин с важни аспекти и моменти

от историята на Поднебесната. Новата информация, която попивахме в университета по основните предмети като Китайска литература, Странознание, Фолклор или Стара история бе достатъчно обемна и сложна, че да предизвика известна доза объркване у нас. Може би не в дълбочина, но тази поредица ми помогна да въведа поне малко ред в

² По-известно като „Нанкинското клане“ – бел. ред.

хаоса от информация и със сигурност ми беше полезна за запознаването с ключови събития и исторически фигури, още преди да бъдат преподадени. Това, пък, от своя страна ми помогна да преодолее чувството си за дезориентация в безбрежното море на китаистиката. Смятам, че Майкъл Ууд презентира всичко достатъчно увлекателно, и дори за хора, които имат общи познания за Китай, сериалът е един добър опреснителен урок по култура и история.

Силно бих препоръчал тази документална поредица, особено ако човек има желание бързо да си създаде представа за хилядолетната история на Китай и да използва наученото като ориентир, насочващ към по-задълбочено търсене и асимилиране на информация.

基督教和中国 —— 两种不同文化之间节点的理论视角

Християнството и Китай – теоретичен обзор на допирните точки между две културни парадигми

Автор: Ивайло Маринов

Ивайло Маринов е теолог и литургист, основно изследва историята и семантиката на раннохристиянския култ и взаимовръзката му с пред-християнските учения. Автор е на редица специализирани статии и преводи на научна литература.

Темата за Християнството и Китай е много интересна по **четири** главни причини.

Първата е свързана със сблъсъка на цивилизациите, които произтичат от тези две културни парадигми. Оправданото самочувствие, с което китайците отстояват своето „поднебесно“ величие, а също и своето цивилизационно различие от Запада, определено се гради на сериозните технически постижения и творчески придобивки на китайската нация, както и на нейната шеметна численост. Християнството, от своя страна, борави съдбоносно с претенцията за универсален цивилизационен модел, който се базира върху три основни принципа: нуждата от Спасение – на всеки човек и на Творението като цяло, чрез покоряването им на Божията света воля; универсалното Изкупително дело на Божия Син, въплътен в плътното като човек; и Господството на Духа на Истината, Който е изпратен в света след успешното Възнесение на Христос¹.

¹ Тези характеристики са изведени на преден план предимно в Католическата вероизповед, затова и нейните мисионерски успехи в световен мащаб са безспорни и това днес е най-разпространената религия. На този фон руските православни мисии от края на XVII век насетне в Китай, имат успехи сред съвсем ограничен брой хора, почти всички от които са с руски произход. Други по-ранни мисии, несторианските (източно-сирийски) общини от V–VII век и наследството на апостол Тома (средата на I век) в Китай имат, като цяло, скромни (особено документално) приноси в историята на християнството в Китай.

Китайска иконография: Божият ангел-вестител Гавраил съобщава на Мария Благата Вест в присъствието на Светия Дух

В Християнството основен постулат е Царството Божие, което неотменно и винаги е противопоставяно на „царството на кесаря (императора/мамона)”. Приемането на Царството Божие от индивид или нация е свързано с три универсални последствия: първо – освобождаване от оковите на заблудите, илюзиите на зло и преклонението пред системата (т. е. „кесаря” в съвременния му вид); и второ – разкъсване на психическата зависимост от инстинктите и нагоните, действащи в душата и плътта; а също така и освобождаване от тези подтискащи механизми на междуличностно, творческо и социално ниво. Като една основна пречка за нормалната среща между християнството и китайското общество бихме посочили характерното дори за протестантизма в християнството, тежнение към „вярност на доктрината”, което се проявява като изискване за лоялност към църквата и нейната деноминационна практика. Почти винаги свободните убеждения и вътре-църковният диалог в търсене на Истината са преследвани в казионните среди, което неизменно е водело до консерватизъм (понякога войнствен), релативи-

Мария и Йосиф с новородения младенец

зъм или изолация. Ето защо, доктринерството и номинализма не би трябвало да се разпространяват в живота на съвременен Китай.

Отблясък от сблъсъка между китайската цивилизация и християнската доктрина може да бъде видян съвсем отчетливо през първата

половина на XX в. За съжаление, това е време на безвластие, когато традиционните ценности и учението за Пътя са корумпирани и обезсилени и Китай е изправен отново пред дилемата за притежаването на властта и „впрягането” на масите. Но това е и време, когато множество големи китайски интелектуалци приемат християнската религия, като впоследствие отварят път за радикални промени в политиката и обществото – сред тях се нареждат предводителят на Тайпинското въстание Хун Сиуцюан, „бащата на модерен Китай” Сун Ятсен и неговият приемник Чан Кайшъ.

Поклонението на влъхвите

Втората главна причина, по наше мнение, се отнася до дълбоките корени на християнския и традиционния даоистко-конфуциански културен и социален модел. И двата модела са в корелация с най-древни архетипни постановки в човешкото мислене, които на социално ниво се

изразяват с преклонение към предците, следване на учението и традициите, патриархалност в навиците и обвързаността, висок морал и обществена етикеция, и могат да бъдат сведени до почти митологемни символно-йероглифни форми на мироглед, себеусещане и изразяване. Именно в

Мария с младенца

даоизма и конфуцианството се корени причината за високата устойчивост на китайската нация и нейната вътрешна приспособимост към различните епохи и влияния. Първичните послания за Пътя и Учението, които те изразяват, произхождат от такъв дълбок поглед към древното и достойното, който е педагогически и социално издържан и приложим към всякакви културни и политически ситуации. Ако сравним днес, например, Монголия и Китай, ще забележим, че идеологическата рамка на великите завоевания на монголите се е оказала, меко казано, неустойчива и плитка, докато Китай в доста отношения си остава водеща световна сила. Символно-йероглифните форми на мироглед, себеусещане и изразяване, най-общо казано, са типични за най-дълбоката древност и зората на човешката след-

потопна цивилизация, когато „патериците“ на информацията и технологиите не са пречили на човечеството пълноценно да прониква в жизнените процеси, взаимовръзки и природни явления. Същевременно именно тези символно-йероглифни форми са дали възможност на човека да изразява посредством дедукция идеи и концепции, които директно отразяват същности и въздействат, а не просто описват форми или изброяват впечатления. Подобно и в Християнството, символиката на богослужебните форми и детайлите в логиката на тяхната конструкция кореспондират пряко с архетипни и базисни духовни откровения и модели за ритуал, които произтичат изобщо от възможностите на психиката за богообщение и култови (мистични) преживявания. Разбирането на тези явления пряко кореспондира с понятието „религия“, което означава преди всичко „връзка“ и „зависимост“.

За да се достигне до катехизаторска дейност² и обучение, първите мисионери в „новите територии“ се налага да бъдат не само добре подготвени доктринално, но също така и да са авторитетни личности с харизматично обаяние, което да може да трогва умовете и сърцата на новите слушатели. Нивото на личностно въздействие на мисионера често пъти предопределя и броя на последователите на религиозното учение, които остават заинтересовани след първоначално проявеното любопитство. Още повече, че „нова“ религия и културна парадигма се наместват и закрепват на „чужда почва“ предимно чрез появата на нови концепции в слушателите и спечелването на техните сърца, отколкото чрез други стимули.

Когато след първоначалния пламък християнската мисия започне да търси синкретизъм и акомодация спрямо обществената система, тя свежда боготворческото послание до ниското ниво на „обикновена“ религия и конкурентен културен модел. Това още повече се засилва, ако мотивът за разпространение на Истината се замени с мотив за разпространение на „вярата“ и/или за набавяне на прозелити³. Нови последователи се набавят с убедителност и с превъзходство, а често и с доктринални компромиси от активната страна. И колкото тези компромиси са по-дълбоки и са на социално-битово ниво, толкова повече активната страна „губи темпо“ и започва да се вписва все по-безпрепятствено в нуждите на обществото, т. е. учението се свежда

²Т. е. въведение в Християнското учение.

³Т. е. човек, който е преминал от едно вероучение в друго.

Мария с младенеца

до социализация, а впоследствие и до културна парадигма или дори до украса на националистическа платформа.

Всеки пропагандатор на нова доктрина (религия или идеология) смята убедено, че тя превъзхожда досегашната, която трябва да бъде надживяна, изтласкана и отстранена от властови позиции. Затова и често пъти „целта оправдава средствата“. Не е така, обаче, с автентичното Христово учение и неговите автентични проповедници и мисионери. Когато такива попадат в Китай, те заварват дори още

Христос приема кръщение от Йоан

по-ненатрапчиви местни обичаи и разбирания в лицето на даоизма и конфуцианството, които не е известно някога да са демонстрирали агре-

сивно своето идейно превъзходство или своята оригиналност. Добре известно е, че колкото дадена доктрина или религиозна система е по-пръвична и елементарна, толкова тя е по-разпространима и по-експанзивна. И обратното – колкото определена платформа е по-извисена, взискателна и духовно проникновена, толкова тя е по-трудно приложима, недостъпна, мащабна и поради това – мъчно разпространима (изисква изключителни морални усилия). Това красноречиво е установено с методите на сравнителното религиозназание.

Третата главна причина за интереса към темата е нейната особена актуалност. Това, че на територията на Китай се срещат два толкова различни свята – далечният Изток и далечният Запад – не е чак толкова голяма пречка за добри взаимоотношения, колкото например биха били сляпата „лоялност към доктрината“ или сляпата „национална гордост“. Всяка национална или лична гордост е крехка и уязвима, когато е само количествена или материална. В това отношение е показателен примерът на Корея, която постига изключителен обществен напредък след бума на протестантизма след края на Корейската война. Изобщо, когато християнството не е сведено до религия, формопоклонничество или културна парадигма, непременно то обогатява общественото и личното развитие, понякога дори до неузнаваемост. Същевременно, имаме безброй примери, които показват, че колкото автентичното християнство е по-преследвано и съсипвано, като на много места в ислямския свят днес, толкова повече тези държави деградират и се изпълват с анахронизъм. Ето защо, китайската политика на даване на все повече и повече свобода за вероизповед и дейност на християните (не изобщо на църквите като институции), определено е в най-правилна посока, тъй като за всяко едно общество е актуална максимата, изказана от Тацит: „По-важни са добрите нрави, отколкото добрите закони“⁴. Понеже, ако материалното благополучие е лимитът на националните цели за днешен Китай, то Конфуций напразно е проповядвал.

Съвсем основателно можем да говорим за съчетание между основни постулати в даоизма и конфуцианство от една страна, и евангелското християнство, от друга. Плътността на това съчетание, обаче, зависи от добрия превод (тълкувание) на съответствията в идеите и кон-

⁴Plusque ibi boni mores valent, quam alibi bonae leges.

Църковната сграда в християнския център „Дао Фъншиан“ в Хонгконг, основан през 1930 г. от норвежкия мисионер Карл Лудвиг Рейхелт - смес от християнски и традиционни китайски архитектурни форми.

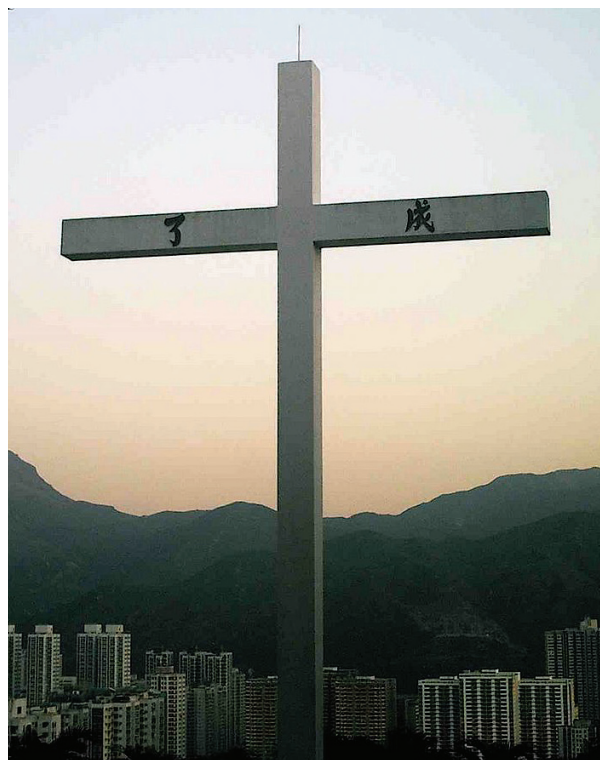
цепциите, за да може да изпъкнат съвпаденията, взаимното допълване и насоките за реално надграждане. Множество от запазените постановки на Лао Дзъ и Конфуций съществуват и в християнското учение, но в по-развит, мистичен и задълбочен вид. И това не е случайно – за разлика от даоизма и конфуцианството, целта на християнството е възстановяване на изконната връзка на човека с Бога, следователно не е „човешко“ учение, а е Богооткровена религия. Ето защо, при взаимодействията на автентичното християнство и китайската култура може

„Вратата на живота“ в комплекса „Дао Фъншиан“ – в типичен китайски стил и с надпис-препратка към Матей 7:13-14: „Влезте през тясната врата, защото широка е вратата и просторен е пътят, които водят към погибел, и мнозина минават през тях; защото тясна е вратата и стеснен е пътят, които водят към живота, и малцина ги намират.“

определено да се говори за възможността от реално съчетание и взаимен принос.

Актуалността на темата за Християнството и Китай е толкова по-безспорна, колкото повече китайската самоидентичност не може да разчита (особено след икономическата революция от 90-те години на XX-ти век) на традиционните даоистки и конфуциански ценности и мирогледни постановки и е подложена на съревнование с холивудските разбирания. Преди няколко години един китайски професор (конфуцианец по убеждения) категорично заявил, че китайската култура е в криза и може да я съвземе единствено срещата ѝ с християнството; той направил аналогия със срещата на антич-

Кръст с последните думи, които Христос изрича преди да издъхне: „Свърши се“.

ната култура и месианството – когато роденото в Юдея християнство попаднало на гръко-римска почва, то създало великата европейска култура. А автентична среща между християнството и китайската култура още не се е състояла, имало е единствено опити. Към това мнение се присъединяваме и ние, само ще допълним, че всичката гръко-римска техника, култура, философия и империализъм са единствено редакти-

рани отблясъци от по-старите постижения на предходните цивилизации, обитаващи земите между Дунав, Ефрат и Нил.

Четвъртата важна причина е нуждата от адекватен и задълбочен анализ и последваща интерпретация на причините и тенденциите за все по-разпространяващото се християнство в Китай, което така или иначе набира нови последователи, особено в мощно разрастващите се мегаполиси и индустриални зони. По наше мнение, Китай не може да стане никога „твърде“ религиозна държава, тъй като мирогледа на китаеца е земен и реалистичен. Така например, в китайските филми, за разлика от холивудските, главните герои умират, а не спасяват редовно човечеството. В историята на „поднебесната“ никога не са били характерни залитанията по особени абстракции и пиетизъм⁵. Има други залитания, но тези точно отсъстват. Християнството, обаче, съвсем успешно може да коригира характерните липси в китайското общество, за промяна на които всички други опити ще се окажат огромна загуба на енергия и средства. Още повече, че тепърва Китай има да изпита вакуума на посткомунизма и липсата на идейна идентификация. Изобщо, никой друг елит не може да замести интелектуалния елит на една нация.

Съвременното положение на Християнството никак не е впечатляващо, обаче. Тревожните тенденции, които бързо се задълбочават, са свързани с невъзможността на църковния елит да произведе качествени кадри. Освен вътрешните разделения, основно между католици и различни протестантски формации, християнството е принудено буквално да оцелява в силно конкурентна и дебалансирана социална среда, разтърсена от материализъм, посредственост и егоцентризъм. Ето защо, само автентичното, изконното „евангелско“ християнство би било способно да окаже животворно влияние върху съвременното китайско общество и би могло да възпроизведе на „местна почва“ реални, достойни привърженици, които да обособят собствена и действена йерархична структура. За съвременното общество това животворно влияние е силно необходимо, особено на фона на технизирането на китайската нация, което неизменно ще повлече след себе си лавина от психиатрични проблеми, присъщи на високо-технологизираните

⁵ От лат. „pietas“ – „благочестие“, т.е. стремеж към интензивно и дълбоко благочестие и набожност, понякога и в отрицателен смисъл.

Църковна камбана в комплекса „Дао Фъншиан“ в традиционен китайски стил.

общества. Новите технологии никога не ще успеят да заместят ласката на Божията любов и грижа към човеците, както и да запълнят необходимостта от разбиране, от духовно и творческо развитие или от действено насищане на инстинкта за богообщение в човека. Следователно, правилните бъдещи взаимоотношения между двете култури биха могли да доведат до взаимно проникване и стабилни резултати по отношение на личния и социален просперитет на техните носители.

Китайският йероглиф за „Дух“

我在保加利亚学保语唱民歌

李向东（索非亚孔子学院）

李向东，汉语教师，2013年圣诞节前来到保加利亚在索非亚孔子学院任教。他一边从事汉语教学工作，一边自学保加利亚语，并学会了很多首保加利亚经典歌曲，在不同的场合为人们歌唱。

作为索非亚孔子学院的汉语教师，我来到保加利亚已经两年多了。记得刚到这里的时候，我像一个“文盲”一样，对这个国家的语言文字“两眼一抹黑”，走在外面，感到很陌生，很寂寞。不过有一天，我注意到了马路上的牌子，很多标记地方的牌子除了保加利亚语以外，也都有英文直译的名字，比如，索非亚是保加利亚首都，保语是 „София”，在高速公路上，经常可以看到写着 „София” 的大牌子，下边也会写着 „Sofia”；第二大城市是普罗夫迪夫，保语是 „Пловдив”，英文译名是 „Plovdiv”；有“黑海明珠”之誉的瓦尔纳，保语是 „Варна”，英译 Varna，等等。城市里的街道、地铁站、车站等很多地方也都是这样“双语”命名的。于是，走在外面到时候，我开始有意识地注意这些牌子，并努力记住保加利亚语字母所对应的发音，一段时间以后，我就基本上可以尝试着拼读保语单词了。在孔子学院教课，给初中级学生用的课本也是用保语翻译和解释的，教学的同时，我也从课本上学到了一些基本词汇和句子，加上热情的邻居和同事们不厌其烦地教我一些日常用语，慢慢地，我也可以跟当地人用他们的“母语”做简单的交流了。“教学相长”，是教师这个职业最大的乐趣；作为在国外工作的对外汉语教师，主动学习当地的语言，尝试亲近他们的文化，在课堂上也可以更容易跟学生互动，学生也会感觉到老师对他们国家和文化的兴趣和热情，这对增强师生之间的亲近感，提高课堂效率，无疑是非常有效的。后来，通过课本、不同的词典以及身边无处不在的海报、广告等语言资源，我学到的保语也越来越多，并常常可以用到我上课时所举的例子中；老师主动积极地学习，也可以为学生做一个好榜样。

2014年9月27日，是第一个“全球孔院日”。那一天，真的是全世界孔子学院的节日，

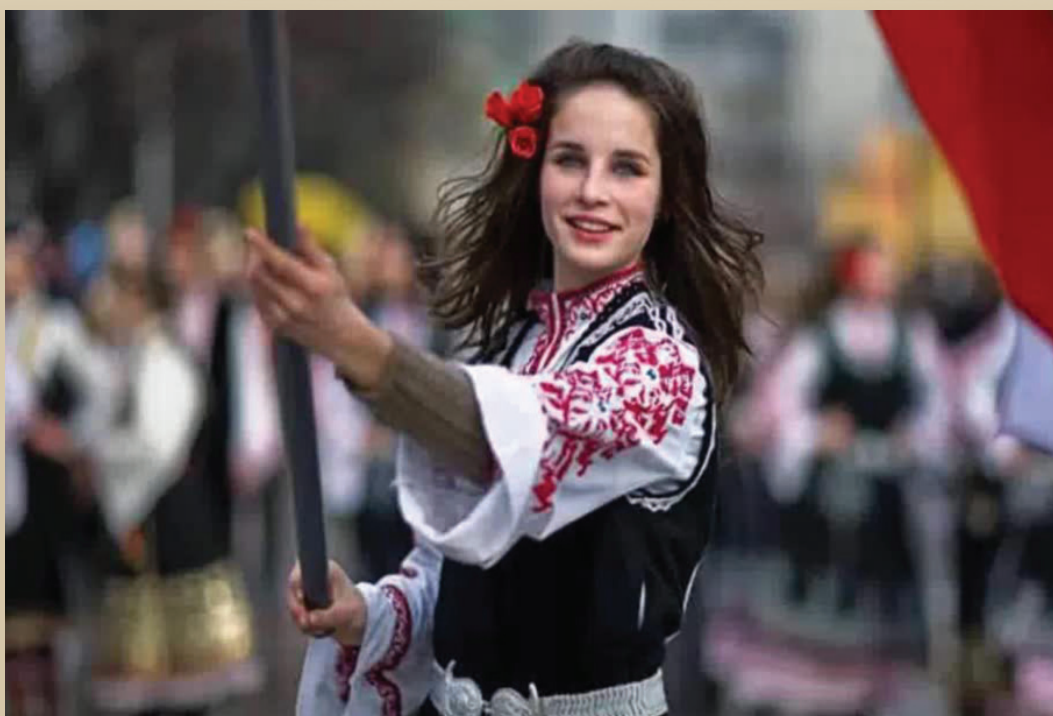

每个国家的孔子学院都举办了丰富多彩的文化活动，我们索非亚孔院当然也不例外，在位于市中心最大的公园里，我们举办了一系列的活动，来庆祝这个特殊的有纪念意义的日子：除我们的汉语教师和教学点师生进行汉语公开课、中华茶艺、剪纸、棋艺、书法等展示以外，我们还请来了保加利亚的民间演出团体和从北京外国语大学专程赶来的文艺演出小组，他们在同一个舞台上交替演出，载歌载舞，两个国家的传统舞蹈和民歌表演，使观众们直呼过瘾，真正感受到文化交融的魅力，也被他们所传递的两个国家的友谊所感染；特别是在演出的最后，北外的演艺小组用保语唱了一首他们他们在来以前刚刚学会的保加利亚经典歌曲《一朵保加利亚玫瑰》，这是一首非常优美动听、在保加利亚脍炙人口的表达对客人欢迎友好心意的歌曲，从几个中国姑娘的口里唱出来，真是别有一番意味，这首歌把当天的庆祝活动推向了高潮，给所有的观众都留下了难忘的非常美好的记忆。

她们的演唱启发了我：我也可以学习几首保加利亚民歌。传统民歌是一个国家重要的音乐源泉和文化底蕴，就好像在中国大地流传久远的《蓝花花》、《茉莉花》一样，从一个地方的民歌里，我们仿佛可以感受到生长在这块土地上的人们最深的情感脉搏，当然也可以更好地帮助我学习当地的语言，甚至可以更接近他们的历史，他们的灵魂。

于是，我开始找保加利亚民歌，并且学着唱起来。

一. 《一朵保加利亚玫瑰》（„Една българска роза”）

现在的网络资源非常方便，我很快就找到了北外演艺小组演唱的这首《一朵保加利亚玫瑰》，并且有英文的翻译：

Една българска роза

Добър вечер, приятелю млад!
Добър вечер, другарю!
Добре дошъл във нашия град,
добре дошъл във България!

Вземи във тоя хубав ден
една българска роза от мен!
Нека тя да ти разкаже с ароматния си глас
за Балкана, за морето и за всички нас.

И когато, приятелю млад,
и когато, другарю,
си тръгнеш ти от нашия град,
си тръгнеш ти от България,

вземи във тоя хубав ден
една българска роза от мен!
Нека тя да ти напомня с ароматния си глас
за Балкана, за морето и за всички нас.

И не забравяй нито ден
ти таз българска роза и мен!
Нека тя да ти напомня с ароматния си глас
за Балкана, за морето и за всички нас.

One Bulgarian Rose

Good evening, young friend
Good evening, my comrade.
Be welcome to our town,
Be welcome to Bulgaria.

In this beautiful day,
take one Bulgarian rose from me.
May it tell you in its flavoured voice
of the Balkan, of the sea, and of every one of us

And when, my young friend,
And when, my comrade,
You are leaving our town,
And you're leaving Bulgaria,

in this beautiful day, take one Bulgarian rose
from me!
May it remind you in its flavoured voice
of the Balkan, of the sea, and of every one of us

And don't forget, even for a day, about this Bulgarian rose, and about me.
May it remind you in its flavoured voice
Of the Balkan, of the sea, and of every one of us

我把歌词翻译成汉语：

一朵保加利亚玫瑰

晚上好，年轻的朋友
晚上好，伙伴们
欢迎来到我们的城市！
欢迎来到保加利亚！

在这美好的日子，请让我送你一朵保加利亚玫瑰
让她用芬芳的声音告诉你
我们的巴尔干山脉，我们的海洋
还有我们每一个人。

有一天，年轻的朋友
有一天，伙伴们
你们要离开我们的城市！
你们要离开保加利亚！

那一天，请再让我送你一朵保加利亚玫瑰
她会用芬芳的声音让你铭记
我们的巴尔干山脉，我们的海洋
还有我们每一个人。

请永远不要忘记这朵保加利亚玫瑰和我
她会用芬芳的声音让你铭记
我们的巴尔干山脉，我们的海洋
还有我们每一个人，每一个人。

从这首歌里，我们可以感受到保加利亚人对外国友人以及对他们美丽自然环境的热爱；玫瑰花是保加利亚的国花，是保国人民的骄傲。因为盛产玫瑰花及玫瑰精油等玫瑰产品，保加利亚也有“玫瑰之国”的美誉。每年的6月份的第一个星期日是“玫瑰节”，人们从四面八方来到雄伟的巴尔干山南麓100多公里的狭长地带——卡赞勒克地区（俗称“玫瑰谷”），好客的玫瑰花农邀请来宾一起跳“霍罗舞”，美丽俊俏的“玫瑰姑娘”向客人敬献花环，表示欢迎；在卡赞勒克市也会举办一年一度的“玫瑰节”游行，包括孔子学院在内的许多国际团体也都应邀参加，当年的“玫瑰公主”也会闪亮登场，大家都挥手致意，互相传达美好的祝愿，整个节日充满欢乐祥和的气氛。

我很快学会了这首《一朵保加利亚玫瑰》，并在一些聚会的场合为同事、朋友演唱，增添欢乐的气氛，也借这朵“玫瑰花”表达祝福。当然，我也可以把从歌曲里学来的一些词和句子用在我的汉语课堂上，比如，有一次零起点的学员开班，我一进教室就用这首歌的第一句歌词“Добър вечер, приятелю млад!（晚上好，年轻的朋友们！）”跟他们打招呼，教室里的气氛一下子就活跃起来；上课时讲到“……的时候”、“让某人做某事”等汉语语法的时候，我也可以用这首歌里出现的“когато（……的时候）”、“„Нека тя да ти разкаже с ароматния си глас（让她用芬芳的声音告诉你）”来做例子，既可以帮助学生更容易掌握学到的语言点，也在课堂上产生感情的共鸣，寓教于乐，课堂也更生动了。

二. 《请告诉我，小白云》 („Я кажи ми, облаче ле бяло”)

不久，我又发现了一首非常喜欢的歌《请告诉我，小白云》 („Я кажи ми, облаче ле бяло”)。这首歌唱的是在远方的游子对家乡、对父母的想念。歌词所传达的朴素动人的情感、舒缓动人的旋律很打动我；也很能表达我们这些身在异国的人们对祖国亲人的思念和祝福。我试着把歌词翻译成了汉语：

Я кажи ми, облаче ле бяло

Я кажи ми, облаче ле бяло,
от где идеш, где си ми летяло?
Не видя ли бащини ми двори
и не чу ли майка да говори?

„Що ли прави мойто чедо мило
с чужди хора, чужди хляб делило?”
Ти кажи й, облаче ле бяло,
жив и здрав, че тук си ме видяло.

И носи й от мене много здраве,
много мина, мъничко остана.
Наближава в село да се върна
да се върна, майка да прегърна.

Наближава в село да се върна
да се върна, майка да прегърна...

天上的白云啊，我想问你
你来自何方，飞向哪里？
你可曾看到爸爸的院子，
你可曾听到妈妈的细语？

“你好吗，亲爱的孩子？
依旧孤身一人，还是跟人一起？”
小白云，请你告诉她，
你看见了我，都还如意。

我心里的问候，请你带去，
分离太久，已到归期。
就要回到我的故乡
和亲爱的妈妈拥抱在一起。

就要回到我的故乡
和亲爱的妈妈拥抱在一起...

2015年春节前夕，索非亚孔子学院联手中国大使馆在市文化宫举办了一场“欢乐春节”文艺晚会。在晚会上，我演唱了这首歌，既表达在传统佳节对家乡父母的思念，也意在传递我对保加利亚这块今生有缘的土地和人民的问候和祝福。当晚会大厅里几百保国观众跟我齐声歌唱的时候，我感受到歌声连接心灵的力量。

后来，一位保加利亚中学校长告诉我，当晚她被我的歌声所感动，几近落泪；还有一次，保加利亚朋友请我到他们在农村的家乡作客，也请我唱了这首歌。当我唱完的时候，年逾七旬的老妈妈情不自禁站起来，拥抱了她的孩子。

就这样，我学唱保加利亚民歌越来越“上瘾”了，我陆续学会了《美丽的森林》（„Хубава си, моя горо”）、《美丽的姑娘》（„Девойко, мари, хубава”）、《吃晚饭吧，拉多》（„Вечерай, Радо”）、《我的国家，我的保加利亚》（„Моя страна, моя България”）、《马其顿女孩》（„Македонско девойче”）以及歌手 Тони Димитрова 的《人们都在说你》（„За тебе хората говорят”，Крисия Тодорова 的《孩子的星球》（„Планетата на децата”）

等保加利亚经典歌曲，这大大丰富了我在保加利亚的生活和课堂交流的内容，甚至我常去的游泳馆的阿姨们也常常邀请我一起唱歌；我也在一些文化活动中演唱，2015年“孔子学院日”的时候，我干脆来了一个保加利亚民歌串烧，后来，保加利亚旧扎戈拉（Стара Загора）和上奥（Горна Оряховица）等城市的孔子课堂举办春节文化活动，我也去演唱了保语歌；当那里的学生们走上舞台跟我一起唱《一朵保加利亚玫瑰》的时候，我们都感受到文化以及友谊的交流和融合。

网络流行语 —— 学生聚会

刘明（索非亚孔子学院）

cānjiāwánshàngzhōude shīshēngjùhuì zuòwéilǎoshīdewǒ zhīxiǎngshuōsān
参 加 完 上 周 的 师 生 聚 会 ， 作 为 老 师 的 我 ， 只 想 说 三
gèzì zhǒngmele sìniánméijiàn xuéshēngmendebìànhuàchāodàde
个 字 ： 肿 么 了¹！ 四 年 没 见 ， 学 生 们 的 变 化 超 大 的 ！

dāngniánchìzhàxiàoyuándenǚhànzi xīméngnà rújīnyǐránchéngwéixiǎo
当 年 叱 咤 校 园 的 女 汉 子²“西 蒙 娜”， 如 今 已 然 成 为 小
qīngxīn chángfàdeměiméi shíbùshídedūzuǐ èyīmàiméng wánquánjiùshìgèzhì
清 新³ 长 发 的 美 眉⁴， 时 不 时 地 嘟 嘴 恶 意 卖 萌⁵， 完 全 就 是 个 治
yùxìruǎnmèizhǐ ā wǒhéwǒdexiǎohuǒbàn mēndōujīngdāile
愈 系 软 妹 纸⁶啊！ 我 和 我 的 小 伙 伴 们 都 惊 呆 了 ！

zàixuéxiàoshí yùjiànnǚshēngjiùhàixiūfànjiǒng de dānní liǎngnián
在 学 校 时 ， 遇 见 女 生 就 害 羞 犯 囧⁷的“丹 尼”， 两 年
qiánjiùlǐngzhèngle érziyǒumùyǒu yǒumùyǒu érzidōunéngdǎjiàngyóu leyǒumùyǒu
前 就 领 证 了 ， 儿 子 有 木 有⁸！ 有 木 有 ！ 儿 子 都 能 打 酱 油⁹了 有 木 有 ！
tàikùle zhèràngháishìdānshēngǒu delǎoshīqíng héyǐkān gǎnjuézhěnggèrén dōu
太 酷 了 ， 这 让 还 是 单 身 狗¹⁰的 老 师 情 何 以 堪 ！ 感 觉 整 个 人 都
bùhǎole wǒháishìānjìngdezuòyí gè měinánzǐba
不 好 了 ！ 我 还 是 安 静 地 做 一 个 美 男 子 吧¹¹。

bānzhǎng pítè chǎogǔpiàofālejiā háohuábiéshù tǔháo jīn pǎochē
班 长“皮 特”， 炒 股 票 发 了 家 ， 豪 华 别 墅 ， 土 豪 金¹² 跑 车 ，
zhěnggè r yīgāofùshuài ā
整 个 儿 一 高 富 帅¹³啊 ！

bānhuā mǎliya zhěnggè r yībáifùměi ā zǒngshìyǒuyìqún xiǎoxiānròu
班 花“玛 莉 亚”， 整 个 儿 一 白 富 美¹⁴啊 ， 总 是 有 一 群 小 鲜 肉¹⁵
wéizàitāshēnbiān yǒuqiánjiùshìrènxìng wǒyězhēnshìzuǐle wǒdōuchéngwéitā
围 在 她 身 边 。 有 钱 就 是 任 性¹⁶， 我 也 真 是 醉 了¹⁷。 我 都 成 为 他
mendefěnsīle
们 的 粉 丝 了。

shíguāngzàibiàn shīshēngqíngyìbùbiàn qiěxíngqiězhēnxiba memedā
时 光 在 变 ， 师 生 情 谊 不 变 ， 且 行 且 珍 惜 吧 ！ 么 么 哒 ~¹⁸

¹肿么了，是“怎么了”的谐音，用于表达一种幽默的效果。

²女汉子，指个性豪爽、不拘小节、不怕吃苦、缺少女人味的女性，缺少大众认为传统女性不应拥有的特质。

³小清新，最初指的是一种以清新唯美、随意创作风格见长的音乐类型。如今，指偏爱清新、唯美的文艺作品和生活方式的年轻人。小清新，已经成为了青春与活力的代名词。

⁴美眉，由于台湾地区口音中“妹妹”的发音和“美眉”的读音十分相似。而美眉听起来柔婉可人，并且“美眉”中带有“美”这个词，因此通常大家用美眉来表示漂亮的女孩，即“美女”。

⁵萌，用来形容样貌可爱、讨人喜欢的女生。

⁶治愈系软妹子，指性格温柔，可爱温顺，看着心里很舒服，温暖人心的女生。

⁷囧，jiǒng，本义为“明亮、光明”。从 2008 年开始成为网络聊天、论坛、博客中使用最频繁的字之一，它被赋予“郁闷、悲伤、无奈”之意。

⁸有木有，是由地方方言演化而来的，就是“有没有”的意思，是咆哮体中的一种。“咆哮体”一般出现在回帖或网络聊天对话。使用者有时候激动的时候会觉得一个感叹号不能表达自己的情感，而打出很多感叹号。

⁹打酱油，“某某人的孩子都可以打酱油了”是指孩子很大了，可以帮着做家务，其父母不再年轻了。

¹⁰单身狗，是一个网络俚语，特指没有恋爱对象或者没有结婚的人。单身狗在词义上有自贬和自嘲的意味，带有诙谐的用语色彩。第一人称使用者居多。

¹¹安静地做个美男子，偏正短语，重点在“安静”，意为“像我这样的美男子只需要安静生活就好了，不需要折腾和自讨苦吃”，此短语除网络恶搞之外，还可以作为直男癌(网友对活在自己的世界观、价值观、审美观里，时时向别人流露出对对方的不顺眼及不满的人的一种调侃)中重度患者及自恋人格的识别标签。

¹²土豪金，“土豪金”一词带有戏谑倾向的含义，用以形容较为夸张的、以金色为主色调的、带有炫耀倾向的产品。

¹³高富帅，形容男人在身材、相貌、财富上的完美无缺，既长得高、长得帅、又有钱，与“男神”的意思有部分重叠。

¹⁴白富美，形容肤色白皙，经济实力强，长得漂亮，身材好，气质佳的女性。

¹⁵小鲜肉，是指年龄在 12-25 岁之间的性格纯良，感情经历单纯，没有太多的情感经验，并且长相俊俏、肌肉健硕、皮肤水嫩的男生。

¹⁶有钱就是任性，用来调侃有钱人不差钱的做事风格。他们的行为都能让众多网友们大跌眼镜。后来又根据不同的个人特点，延伸出类似的用语，如“长得帅就是任性”“成绩好就是任性”等等。

¹⁷真是醉了，一种对无奈，郁闷，无语情绪的轻微表达方式。通常表示对人物或事物，无法理喻、无法交流和无力吐槽。多可与“无语”、“无法理解”、“无力吐槽”换用。

¹⁸么么哒，最新网络流行词汇，意思是“亲亲”、“亲爱的”、“宝贝”、“乖乖”、“相亲相爱，相互帮助”或“momo（拟声词）”等意思，一般用于情侣之间。如今，“么么哒”一词也时常用于关系较好的朋友之间，有时也可以理解成一种卖萌的语气词。

Списание “Институт Конфуций в София” набира статии

Скъпи читатели, за предстоящия брой на списание “Институт Конфуций в София” отправяме покана към широк кръг от преподаватели, специалисти и любители на китайската култура и език да ни изпратят свои научно-популярни статии и есета за следните рубрики:

- **КУЛТУРНА ПАНОРАМА** (文化博览): в тази рубрика ще бъдат помествани живи и интересни материали, отразяващи съвременния културен живот на Китай, както и по-значими културни феномени и събития.
- **КИТАЙСКИ ОБИЧАИ** (中国风尚): рубриката ще представя на читателите изследвания върху обичаите и традициите, както на Ханската националност, така и на китайските малцинства, от древността до наши дни.
- **ДРЕВНОСТ И СЪВРЕМИЕ** (说古论今): тук ще бъдат помествани научни или научно-популярни статии, изследващи културни, политически и исторически феномени и тяхното отражение в съвременния живот на Китай, или съвременното състояние и развитие на богатото историческо наследство на страната.
- **ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ ПОДНЕБЕСНАТА** (印象九州): в рубриката ще намират място оригинални и въздействащи есета от автори, които изучават китайски език, любители са на китайската култура, или живеят и пътуват в Китай. Това могат да бъдат интересни истории за преживявания по време на престоя в Китай, както и споделяне на лични впечатления от досега с китайския език и култура.
- **ПЪТЕШЕСТВИЯ ИЗ КИТАЙ** (畅游中国): в рубриката ще бъдат публикувани ярки и увлекателни пътеписи, придружени със снимков материал, както и статии за уникални туристически обекти и атракции в Китай.
- **ЛИТЕРАТУРЕН КЪТ** (文学角落): в тази рубрика ще бъдат публикувани оригинални преводи на литературни произведения или есета от китайски или старокитайски език. Авторите на преводите могат да бъдат както студенти, така и завършили китаисти или утвърдени преводачи.
- **ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ САЛОН** (教师沙龙): тук ще бъдат помествани есета и статии на преподаватели по китайски език, които споделят своя опит, придобит в учителската практика или дискутират въпроси, свързани с методологията на преподаване, дават перспективи и идеи в областта на китаистиката и др.
- **РАЗКАЗИ В КАРТИНИ** (图片故事): в тази рубрика ще намерят място творбите на автори с изявени фотографски заложби, които чрез снимков материал ще разкажат за свои пътувания или преживявания в Китай.
- **КИТАЙ И СВЕТОВНАТА КУЛТУРА** (中国与世界文化): рубриката ще представя научни изследвания върху контактите между Източната и Западната цивилизация през историческите периоди, влиянието на китайската култура върху съседните държави и региони, както и изследвания на межкултурните взаимодействия между Китай и останалите части на света в съвременен или диахронен аспект.
- **СВЕТОВНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО** (世界文化遗产): тази рубрика е посветена на научни статии за обектите от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО, които се намират на територията на Китай.

Редакторската колегия на списанието насърчава активното творческо участие на всички свои читатели, за да успеем с общи усилия да направим всеки следващ брой все по-добър! Очакваме вашите интересни и научно-образователни материали на адреса на “Институт Конфуций в София”: cinssofia@gmail.com

Електронните версии на списанието можете да откриете в раздел “Публикации” на обновения уеб-сайт на “Институт Конфуций” – София: <http://confuciusinstitute.bg>.

Кадър от 15-ото състезание
“Китайски езиков мост за студенти”

Демонстрация на чаена церемония
по време на 9-тото състезание
“Китайски езиков мост за ученици”

主管：国家汉办/孔子学院总部
主办：索非亚“圣·克利门特·奥赫里德基”大学
编辑出版：索非亚孔子学院
主编：Aksinia Koleva
执行主编：Maria Marinova
编委：葛志强, Aksinia Koleva, Antonia Tsankova
美术设计、预印：AVES 独资有限责任公司
印刷：索非亚“圣·克利门特·奥赫里德基”大学出版社
国际连续出版号：1314-9601
编辑部地址：索非亚孔子学院，Al. Stambolyiski大道82号，索非亚市，邮编：1303
编辑部电话：+3592 822 30 19
传真：+3592 822 30 19
电子信箱：cinssofia@gmail.com

Управителен орган：Държавна канцелария за разпространение на китайския език в чужбина / Централна на Институт Конфуций
Организатор：Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Издател：Институт Конфуций в София
Главен редактор：Аксиния Колева
Изпълнителен главен редактор：Мария Маринова
Редакционна комисия：Гъ Джъдзян, Аксиния Колева, Антония Цанкова
Дизайн и предпечат：АВЕС ЕООД
Печат：Университетско издателство "Св. Климент Охридски"
ISSN：1314-9601
Адрес на редакцията：Институт Конфуций в София, София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ №82
Телефон на редакцията：+3592 822 30 19
Факс：+3592 822 30 19
Е-поща：cinssofia@gmail.com